

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNDE YAŞANAN SORUNLARIN ARAŞTIRILARAK ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONUNUN (10/5, 6, 8, 22, 58) İZMİR İNCELEME ZİYARETİ TUTANAKLARI

2 Aralık 2023 Cumartesi

- İzmir Akua Group Orkinos Çiftliği Yerinde İnceleme
- İzmir İLKNAK AŞ Kuluçkahane Yerinde İnceleme
- İzmir Güzelbahçe Yalı Balıkçı Barınağı Yerinde İnceleme

2 Aralık 2023 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 09.25

BAŞKAN: İsmail Emrah KARAYEL (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Nazım ELMAS (Giresun)

SÖZCÜ: Barış KARADENİZ (Sinop)

KÂTİP: Hilmi DURGUN (Antalya)

(Akua Group Orkinos Çiftliği/İzmir)

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Şimdi, şöyle bir teknik bilgilendirme yapayım size: Mecliste, tutanak anlamında tam tutanak tutuyoruz. Söylediklerinizin tamamı tutanağa geçecek, ona göre yani söyleyeceklerinizi rahat rahat ifade edebilirsiniz. Kendinizi de tanıtırırsanız tutanak anlamında önemli, hem görevinizi de lütfen söyleyin.

AKUA GROUP AŞ İŞLETME MÜDÜRÜ CENK YURTTAŞ – Tabii, burası Akua Group Su Ürünleri Anonim Şirketi, tek faaliyetimiz orkinos yetiştiriciliği; üreticiliği değil, yetiştiriciliği aradaki farkı izah etmiştim. Biz bu balığı izin verilen miktarlarda, izin verilen avcılık döneminde açık denizde yakalayıp bu gördüğünüz veya daha ufak benzeri kafeslere koyarak -çok sıkı denetleme, avcılığı ve satışı çok sıkı denetlenen bir balık- yaklaşık 20 ile 30 gün arasında av bölgelerinden buraya getiriyoruz. Bu, yaptığımız faaliyetin birinci aşamasıdır; birinci aşaması avcılık. Yaklaşık haziran ortasıyla temmuz başında bütün kafesler çiftlik alanlarına, buraya vardığı zaman çiftlik alanlarındaki daha büyük kafeslerde stokluyoruz, bundan sonraki ikinci dönem besleme dönemi.

Besleme döneminde de -demin örneğini gördüğünüz gibi- çoğunluğu dış piyasadan aldığımız ithal yemle, bir kısmı da iç piyasadan temin edebildiğimiz, bizim kendi balıkçımızın tuttuğu yemlerle balıkları mümkün olduğu kadar, yiyebildiği kadar besliyoruz; ilk başta haftada yedi gün, sonra altı gün, sonra beş güne düşerek. Ne zaman? Yaklaşık bir beş altı ay süreyle aralık ayı veya ocak ayına kadar. Hasat dönemimiz bizim bütün orkinos firmaları için, bütün Akdeniz’de kasım ayıyla ocak ayı arasındadır çünkü bütün balıklar mayısta, haziranda yakalanır, en az dört beş ay beslenmesi lazım. Maksudımız burada balığı büyötmek değil, yağlandırmak. Yağlandırdıktan sonra da doğru şekilde ölümünü sağlayıp, hasadını yapıp ondan sonra bir an önce işlenmesini sağlamak. Yani bu balık diğer türlerdeki gibi işte “Yakalayalım, öldürelim, üstüne biraz buz atalım.” şeklinde bir muhafaza yöntemi yok çünkü sıcakkanlı bir hayvan, doğru şekilde öldürölmediği zaman strese girerek kendi etinin kalitesini bozuyor. Yani orkinos çiftlikçiliğinin ana 2 doğuş nedeni var: Bir tanesi, yakalandığı dönemdeki yağsız olan balığı yağlandırmak; ikincisi de doğru şekilde hasat edip et kalitesi en yüksek olduğu şekliyle son tüketiciye kadar ulaştırmak.

Besleme döneminde dediğim gibi, iç piyasa, dış piyasadan aldığımız tamamı balık, bütün balık, bunlarla besliyoruz. Aralık ayında da büyük Japon işleme gemileri geliyor buraya, müşterilerimizin adına çalışan; müşterilerin gemisi değil de onlar adına çalışan gemiler. Bizim kendi firmamızın senelerdir çalıştığı Japonya’da büyük orkinos alıcısı 6-7 tane firma var, onlar bizden balık alıyorlar. Onların belli tonajlarda, kimine 200 ton, kimine 300 ton, kimine 400 ton, yaptığımız anlaşmalara göre balık veriyoruz. Hasat döneminde de Japonların kendi müşteri temsilcileri de buraya geliyor.

Hasata başlarken de yine dediğim gibi çok kontrollü bir hasat. Bütün balıklar evraklı, yakalandığı andaki kilolarının kayıtlı olduğu bir sistem var bizim Tarım Bakanlığında. İşte, bu kapasite diyelim yakalandığında “150 ton balık var.” diyor ki sistem size “Siz bu balığı hasat ettiğiniz tarihte en fazla 200

ton bu kafesten çıkması lazım ve şu ortalamada olması lazım.” Buna da dikkat ediyoruz. Buraya gelen uluslararası gözlemcilerde her bir tartılan ve öldürülen balığı tek tek kayda alıyorlar, VCD dediğimiz uluslararası geçerliliği olan belgeye de işliyorlar, o şekilde biz hasadımızı yapıyoruz, Japon gemisine veriyoruz, onlar kesiyorlar, biçiyorlar, donduruyorlar, götürüyorlar. Ondan sonra şubatta biz hasat dönemimizi bitirdikten sonra da bir dahaki mayıs ayına kadar, ava çıkacağımız döneme kadar yeniden kafeslerimizi ve ekipmanlarımızı hazırlıyoruz. Dördüncü dönem de işte yeni sezonu hazırlık dönemi.

Soru varsa soruları alabilirim.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Evet, değerli milletvekillerimiz, sorular, görüşler, gördüklerimizden...

MUSTAFA HAMARAT (Ordu) – Ne kadar yem yedirirseniz ne kadar kilosu artıyor?

AKUA GROUP AŞ İŞLETME MÜDÜRÜ CENK YURTTAŞ – Şimdi, yapılan araştırmalarda bu balıklara 18 kilo verdiğimizde yaklaşık 1 kiloluk bir et dönüşümü olarak gidiyor; 18’e 1 yani. Ama bunu mesela çipura levrekle karıştırıyor herkes. “Ya onlarda hani 3’e 1; 2’ye 1 falan, sizde niye 18’e 1?” Bizimki tabii ıslak yem yani bütün balık olduğu için. Çipura, levrekte tabii kurutulmuş pelet yem olduğu için aradaki fark oradan çok göze batıyor.

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Cenk, parantez aç: Bu “18’de 1” tabii araştırmacıların ama bunun bir de gerçeği var: 11’de 1’dir. Yani o büyüme bizim açımızdan avantaj oluyor, bunu tabii AB’liler öyle ilan etti, bilimsel bir araştırma yapıldı, 18’de 1 oldu ama gerçek anlamda 11’de 1’dir yani ama belge bizim balığın büyümesinden daha fazla büyüyor, aslında bu, bir avantaj sağlıyor diyelim bizlere. Hatta bununla yetinmeyen Avrupa ülkeleri bunun daha fazla olduğunu da söylüyor, aslında değil yani. Gerçek anlamda balık 11’de 1, bilemediniz 12’de 1’dir yani. Bu 18’de 1 olması bizlere avantaj sağlıyor yani onu da açık açık beyan edelim yani. Örnek veriyorum bizim kotamız 500 tona, çıkışımız diyelim 800 ton balık oluyor ama evrağımız oluyor 900-950 ton yani, öyle diyeyim.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Bu çalışmalar sırasında karşılaştığınız bir zorluk var mı?

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Bu, tabii, sadece bizde olmuyor, bu ICCAT toplantıları her sene oluyor; bu üç senede bir de kota artışları tekrar konuşuluyor, bilimsel bir kuruluş, orada iyi savunabilmek lazım. Türkiye’nin mesela bu hakkını, bu dağılımı nasıl yaptılar...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – 2.500 ton fazla...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – 1996-97 ve 98’de ülkelerin yakaladıkları balıkların katsayısını alarak her ülkenin bir kotasını oluşturdular. Türkiye tabii ICCAT’a çok geç üye oldu ve normalinde, biz ilk başlangıcımızda bize verilen yaklaşık bizim hesaplarımıza göre yüzde 9 ile 10 arasında bir kota almamız lazımdı toplam kotadan ama vermediler, 3,5’ta kaldı Türkiye ama her toplantıda Türkiye şerhini koydu, dördüncü seneden sonra “Ben sert kota ilan ediyorum.” dedi. Ama bu tabii sert kota ilan ederken de önce sağ olsun, orada Su Ürünleri Genel Müdürlüğü büyük bir özveride bulunarak önce Japonlarla toplandı ki biz ambargo yemeyelim diye çünkü ambargoyu yediğiniz an o zaman o balığı hiçbir yere gönderemezsiniz. “Ben, sizin bize verdiğiniz tonaj kadar size balık yapacağım.” dedi, Japonya’dan bahsediyoruz, “Bunun dışına çıkmayacağım ama ben sert kota ilan edeceğim.” dedi ve Türkiye, sert kotasını ilan etti. Dolayısıyla da bizim hakkımız neyse balıkçımıza o kadar hak verdi ama biz o balığı Japonya’ya ihraç etmedik, çeşitli Avrupa ülkelerine ve Amerika’ya falan gitti balıklar. Bu sefer bir sonraki toplantıda, işte karşılıklı uzlaşmayla Türkiye’yi 7,8 olarak antant kaldık ve Türkiye’nin şu anda yüzde 7,8 bir kota hakkı oluştu, bu. Oradaki soru... Ha, burada biz bayağı yaptırımcı olduk ülke olarak, iyi savunduk. Birtakım kuralları koyarken de bayağı bir faydası sağlandı diyelim. İşte, bir tek buradaki olay yani gözlemci var bizde, evet ama gözlemcilerde de

aslında fuzuli bir gözlemci çünkü çıkış noktasında zaten denetleniyor ama bu o zaman ilan edildi, bir de o gözlemcilerin o ülkenin lisanını bilmesi gerekiyor. Dolayısıyla Türkiye'ye gelen gözlemciler de bizim ülkemizin gözlemcileri ama yurt dışındakiler hep farklı gözlemci.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Bu orkinosun sadece orkinos olarak değil de çiftlik, çiftlikteki çalışanlar, tekne, işte karadaki süreç, bununla ilgili tespit ettiğiniz, yaşadığınız sorunlar ve onlarla ilgili çözüm önerileriniz var mı?

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Bizim şöyle: Avcılıkta ve şeyde yok yani bu kurallara mecbur uymak zorundasınız. Çünkü Türkiye müdahil olamıyor, şöyle diyeyim...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Yo, yo, sadece orkinos özelinde değil. Yani şöyle mesela, örnek vereyim: “Bizim buradaki havuzlarla ilgili ağlarımız şöyle bir durumda, bu ağlarla ilgili şöyle bir problemimiz var, şöyle olsa daha iyi olur, çözümü böyle olur.” diye sadece orkinos özelinde siz çalışıyorsunuz ama biz daha geniş anlamda detaylandırırsanız daha iyi olur.

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Şöyle, kara alanlarını kiralamamızda var. Deniz alanları kiralamasında bu ÖÇK'den dolayı kiralanamıyordu ama şimdi, on gün evvel gerçekleşti o, tekrar aynı şekilde devam ediliyor, onda bir problem yok. Ama bu ÖÇK olayı ilan edildiğinden beri kara alanımızda biz kiralamayı yapamıyoruz, 2019'dan beri biz burada şu anda kiracı gözüküyoruz.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Özel çevre koruma.

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Evet, Cenk Bey çok daha iyi biliyor, müracaatlarını da yaptık zaten. Hatta en son on gün evvel bir ret yazısı geldi gene.

AKUA GROUP AŞ İŞLETME MÜDÜRÜ CENK YURTTAŞ – Tabii, tabii yine ret yazısı geldi. 7-8 kere biz şey yaptık, buranın kiralanmasının tekrar yenilenmesiyle ilgili başvurumuzu yaptık ama “Burası özel çevre koruma alanı ilan edildi, burada biyolojik çeşitlilik çalışmaları var.” gibi gerekçelerle bize kiralamıyorlar, gerekçeyi de anlamıyoruz, biz faaliyetimize devam ediyoruz çünkü burada. Hani, bir etkimiz olduğuyla ilgili bir kanıt olsa, istenmesek o zaman “Çıkın buradan.” demeleri; “Çık.” da demiyorlar “Dur.” da demiyorlar, statümüz belli değil yani. Asıl ana, en büyük sıkıntı: Burada bütün üreticilerin karadaki lojistik tesisleriyle ilgili, bunların kurulumu, buraya bir iskele yapılması, burada bir yapılaşmaya ihtiyaç var yani 60 kişinin yaz-kış yaşadığı bir yerde “Hiçbir yapı yapmayacaksınız.” gibi...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Buna özel bir statü istiyorsunuz yani.

AKUA GROUP AŞ İŞLETME MÜDÜRÜ CENK YURTTAŞ – Tabii, yani...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Burada çiftlikler işte, bu levrek olur, çipura olur, orkinos olur veya diğer denizdeki tesislerin karaya çıkış noktalarında veya kara alanlarında özel bir statü istiyorsunuz, orada “yapılaşma” demeyelim ama orada barınmaya imkân kılacak ya da karaya çıkarmayı...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – İşin şey tarafı, madem o müsaade baştan verilmiş yani bu üretimi yapan bir yer, bu balık nereden çıkacak? Bir yerden çıkacak nihayetinde yani. Bu şekilde, bakın, bizim oradaki sorun da biz mesela başından beri tekneye bindiğiniz çıkarma gemisini kullanıyoruz, bir tane iskelemiz yok orada ve yapmadık da. Gayet de kendi yöntemlerimizle de baktığımız için bir şekilde işimizi çeviriyoruz.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Ona bir mani var mı?

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Hayır.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Mesela, o aslında o zaten sabit bir şey olmadığı için çok sıkıntılı bir şey olmaması lazım ÖÇK’de olsa, ona bir mani yok ama.

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Yok hayır.

Şimdi, burada bizim bir firma daha var Ak Tuna, beraber aynı alanı onlarla da kullanıyoruz, onları da içimizi aldık; 170, 180 ton yem açtığımız gün var bizim ya.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Onun dezavantajı daha maliyetli olması mı? Sizin açınızdaki iskele yapmak yerine daha maliyetli olması mı, öyle bir şey mi var?

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – İskele olsa tabii ki daha avantajlı olur.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Şu anda izinsiz orada bulunuyorlar, kaçak bulunuyorlar, yarın sabah kolluk kuvvetleri sizi oradan çıkarabilir.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Anladım da...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Çıkarması zor çünkü öyle bir şey beyefendinin dediği gibi...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Mahkemede hâkim yazdırıyor ya kayıtlarda dursun diye. Ben biraz daha açıyorum ki...

AKUA GROUP AŞ İŞLETME MÜDÜRÜ CENK YURTTAŞ – Yani şöyle izah edeyim: Tabii ki o bir gemi, bazen şöyle bir şey de geliyor, Sahil Güvenlik geliyor diyor ki: “Bu gemi niye burada? Burası bir liman değil gemilerin limanında olması lazım.” Biz de anlatıyoruz, diyoruz ki: “Ya, bizim burası lojistik tesisimiz, buraya yanaştırmak zorundayız.” O da mecbur anlayışla karşılıyor ama aslına bakarsanız kanunen o geminin orada yanaşık vaziyette olması...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Motoru var mı kendi motoru?

AKUA GROUP AŞ İŞLETME MÜDÜRÜ CENK YURTTAŞ – Var, tabii, seyir yapabiliyor, aktif bir gemi ama neticede orada, liman olmayan bir yere, karaya yanaşmış vaziyette bir gemi yani. Kanunlara baktığımız zaman bu çok da uygun değil yani.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Sizin de ekleyecekleriniz varsa, siz de ekleyin lütfen.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ MÜFİD YARARBAŞ – Şimdi, bu karasal lojistik tesis daha doğrusu tesis demeyelim de ünite diyelim -o kadar büyük bir yeri amaçlamıyoruz çünkü -karaya çıkışın ve balık çiftliklerine yemlerin gönderilmesi, getirilmesi, hasadın yapılmasıyla alakalı bir iskeleyle de mutlaka ihtiyacımız. Çünkü balık çiftliklerinde artık tonajlar büyük, yaklaşık 2 milyar dolar civarında bir ihracata doğru koşuyor sektör ve geceleri ağırlıklı olarak hasat yapılıyor yani burada balık çiftliğine yakın bir noktada bir iskeleyle ve keza... Niye yakın noktada olması gerekiyor bu iskelenin? Çünkü yakıt maliyetleri, başka şeyler, bir de sert hava koşullarında, her durumda çiftliğe ulaşmak gerekiyor ve çiftlikten geriye dönen kişilerin de kolaylıkla o iskeleyle gelmesi gerekiyor ki can kaybı olmasın, ki sektörde can kayıpları yaşanmıştır. Çünkü o büyük fırtınalarda yani hiç kimse denizde olmak istemiyor âdeta “Kusursuz Fırtına” filmindeki gibi olaylar yaşanıyor.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Geçen hafta Karadeniz’de yaşandı maalesef.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ MÜFİD YARARBAŞ – Aynen.

Şimdi, bununla alakalı 2007 yılından beri yoğun bir çalışma var. Bundan yıllarca önce Sayın Bakanımız Binali Yıldırım’ın Ulaştırma Bakanı olduğu dönemde biz bunu arz ettik kendisine, dedik ki: Ya, kıyıların çoğu buralarda sit alanı, kıyıların gerisi kamu arazileri ama bununla ilgili balıkçılığ

desteklemek anlamında Orman Kanunu'nda, Kıyı Kanunu'nda özel hükümler olmasına rağmen bir türlü bizim bu sorunumuz çözülmedi. “Niye sorunuz var?” dediklerinde, iskeleyi yapabilmek için ahşap iskelelerle ilgili mevzuattaki hüküm teknenin yaşanamayacağı, sportif amaçlı iskeleler olarak geçiyor bu yerler, buraya uygulanamıyor; buraya uygulanacak iskele -dediğinizde- âdeta bir liman iznine tabi, 40 taneye yakın yere yazılar yazılıyor, izinler alınıyor, ÇED yapılması gerekiyor ki burada esasen ÇED’e bile tabi olmaması gereken bir şey.

Bütün bu süreçten de geçerek bir tane iskele yapabilen balıkçı yok, hatta aynı sorun bütün otellerin de sorunu, otellerin önündeki iskelelerin de neredeyse tamamına yakını kaçaktır çünkü onlar da alamıyorlar böyle bir izin. Sadece “ahşap iskele” diyorlar, izin alıyorlar, o ahşap iskele ölçüleri aşmış, mevzuata tamamen aykırı bir hâle gelmiş bir duruma geliyor. “Bunu nasıl yaparız?” dedik, o zamanki Kıyı Yapıları Genel Müdürü Hızırreis Deniz Bey’e bizi gönderdi Sayın Bakanımız, onunla bir çalışma yaparken bugünkü Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürümüz olan Salih Tan Beyefendi’nin katkılarıyla oluşturulan bir tasarı çıktı, denildi ki: “Böylesine bir tasarı yapılırsa sizin de sorunuz çözülür, turistik tesislerin de sorunu çözülür.” Çünkü bütün ilgili kişiler yargılanıyor bununla ilgili “Kaçak yapı yaptılar.” diye ve böyle idari hoşgörülle bu iş idare ediliyor. “Bu, böyle olamaz.” denildi. Gerçekten neye bakıldı burada? Denildi ki: “Bu balıkçılık faaliyeti sürdüğü müddetçe kullanılacak çevreye kalıcı etkiler vermeyen, kolayca kurulup kaldırılabilen yüzer yapı elemanlarıyla bile yapılabilir bu.” Nasıl? Beton elemanlar aslında artık yüzer yapı elemanları olarak inşa edilebiliyor ve üzerine tır bile çıkabiliyor ama bu tesis buradan kaldırıldığında da çevreye kalıcı hiçbir etki bırakmadan oradan sökülüp alınabiliyor ve “Bunu yapalım.” dediler, “Üstelik pek çok tesise ilişkin o bir sürü formaliteyi kaldırırız.” dediler ve güzel de bir tasarıydı.

Biz bundan yaklaşık bir ay kadar önce Salih Tan Beyefendi’yi tekrar ziyaret ettik şu andaki Kıyı Yapıları Genel Müdürümüzü dedik buna bir çözüm bulmak lazım. Ziyaretimizin temel sebebi de şuydu: Buradaki en önemli potansiyel alanlardan biri olan Sığacık’ın batı tarafındaki 9 no.lu potansiyel su ürünlerinin üretim alanının üreticilerin istifade ettiği orada bir Kokar Koy vardır, oradaki Kokar Koyu içine alan bölge Jandarma Genel Komutanlığı tarafından eğitim tesisi olarak değerlendirilmek üzere faaliyetlere başlandı, tahsisleri yapılmış, dediler ki “Oradan artık siz istifade edemezsiniz.” O Kokar Koy ki o bölgede balıkçıların lodosta sığınabileceği tek yer -avcılık anlamındaki balıkçıların da öyle- oradan geçmekte olan yatların sığınabileceği tek yer ve keza bizim üreticilerimizin istifade ettiği tek yer konumundaydı. Komutanlarımızla konuştuğumuzda “Ya haklısınız ama burada nasıl yapılması lazım?” denildiğinde dedik ki “Orada bir balıkçı barınağı belki olabilir.” Hakikaten herkesin düzende mutabık kaldığı bir balıkçı barınağı noktası belirlendi. Dediler ki “Biz komutanlık olarak bunu destekleriz ama önümüzdeki yıl faaliyete başlayacağız, sizin de buradan çıkmanız lazım sizinle birlikte olmaz bu iş.”

“Biz ne yapacağız?” diye bu kaygıyla Sayın Genel Müdürümüzü ziyaret ettiğimizde anlattık, “Yer prensip olarak doğru görünüyor ama dedi ki “Bir balıkçı barınağının yapılmasının hazırlık aşaması bile iki-üç yıl, onun inşa edilmesi bir iki yıl daha alır, yaklaşık beş yılımızı alır bu iş.” Nasıl olacak? O zaman kendisi hatırladı, dedi ki: “Hatırlar mısınız, böyle bir şey yazılmıştı onu o dönemde, o zamanki genel müdür bana yazdırmıştı, sizin elinizdeki metin odur. O keşke olsaydı, herkesin dertlerine derman olurdu. Bakın, balıkçı barınağı şurada yapıldı -Sığacık’ın öteki tarafında bir balıkçı barınağı var- içerisi yine yat doldu, yine balıkçı barınağı ihtiyacı doğdu, balıkçılar giremiyor oraya, bir tane daha yapılması lazım. Bu aslında tam bu işi çözmedi.” Bir de bir noktaya bir balıkçı barınağı yapıyorsunuz, balık çiftliğine birisi 30 mil gidecek, birisi 5 mil gidecek. Dediğimiz gibi her türlü hava koşulunda rahatlıkla ulaşımı sağlamayan bir yöntem oluyor, her balık çiftliği için bu şekilde geçici tesisler olarak kaldırılmasına izin verilen iskeleler yapılabilse çok daha ekonomik ve işletim maliyeti yönünden de can güvenliği açısından da sağlıklı bir şey de olur. Ama Sığacık Körfezi’nde balıkçı barınağı yapmaktan başka bir çare görünmüyor. Onunla ilgili konuşmanın ardından şunu da gördük, dedik ki “Ya bu yasa

tasarısı tekrar gündeme gelip geçebilir mi?” Ki o dönemde buraların ÖÇK olarak tayin edilmesi konusunda önyak olmuş olan Sayın Vekilimiz İlknur Denizli Hanımefendi bu anlatımlar nedeniyle “Ya, siz haklısınız; biz ÖÇK’yi söyledik ama ÖÇK sadece sizlerle alakalı bir şey değil, biz burada yardımcı olacağız.” dedi. Plan ve Bütçe Komisyonuna kadar da geldi bu tasarı ama o sırada bir hızlı geçiş vardı. “Ya, şimdi yapamadık ama bir dahakinde söz, geçireceğim.” demesine rağmen maalesef kendisi...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Hangi yıl oldu bu?

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ MÜFİD YARARBAŞ – Vallahi, vardır ama şimdi ezberden atmayayım.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Beş sene önce mi?

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ MÜFİD YARARBAŞ – Daha da önce.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – On sene.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ MÜFİD YARARBAŞ – Daha da önce.

Ondan sonra bir daha seçilemedi, orada kaldı.

Şimdi, Sayın Genel Müdürümüz Salih Tan Beyefendi “O geçirilebilirse hâlâ sorununuzu çözebilir.” dedi. Biz bu nedenle sizler için bir bilgi notu hazırladık. Üstelik de bu bilgi notu kabaca şöyle bir şey değil... Yani bir iskelenin yapılması için nerelerden izin alınması gerekiyor falan olabildiği kadar kısa olarak kaleme aldım ben onları çünkü o zaman görüşmüştük Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğüyle, olması gereken her türlü şey var içerisinde. Bu yasa teklifimiz de var.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Onu bize yazılı olarak ulaştırır mısınız?

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ MÜFİD YARARBAŞ – Tabii, ulaştıracağız.

Keza, bir başka sorumuz daha burada belirdi. Bizim diğer en önemli sorunlarımızdan biri balık çiftliklerimizde en ufak yer değişikliği yapmak istediklerinde ki bu potansiyel alan içerisinde olsa dahi... “Potansiyel alan nedir?” Kısaca bir tanımlamak isterim. Geçmişte, 2007 yılına kadar herkes kafasına esen her yerde balık çiftliği kurarken bir tepkiyle “Bunlar böyle olmasın.” denildi; “Tarım Bakanlığı ve diğer bakanlıkların konsensüs sağladığı belli potansiyel alanlar ilan edelim, onların içerisinde bu faaliyetlerde bulunulsun. Bir de bu balık çiftlikleri artık kıyılardan belli uzaklıkta olsun.” kriterleri getirildi ve bu şekilde potansiyel alanlarımız belirlendi.

Bu potansiyel alanların içerisinde bu faaliyetlerde bulunurken son zamanlarda bence yanlış algılandığımız için... Yani sanki balıkçılık faaliyeti turizme ters bir olaymış gibi algılanıyor; hâlbuki İtalya, Yunanistan, İspanya -turizmin cennetleri- aynı zamanda balıkçılık üretiminde de dünyanın en ön sırasında gelen ülkeler olarak göze çarpıyor. Görüldüğü gibi esasen balıkçılık ile turizm birbiriyle iç içe ve dost. Ama burada maalesef şöyle bir anlayış var “Balıkçılıkta 2 milyar dolara doğru gidiş var ama turizm sektöründe 60 milyar dolara doğru gidiş var; turizm sektörüne zarar veriyor.” Hayır, turizm sektörüne hiçbir şekilde zarar vermiyor. Zaten -hep birlikte gezdik, gördük- burada bir tane turistik tesis yok. Diğer yandan, turizmin aslı gelirleri Türkiye’de Antalya bölgesi, Bodrum’un altındaki bölgeler, Kuşadası, İstanbul gibi yerler. İzmir’in tüm turizm gelirleri içerisindeki payı içerideki oteller -sahil bandındaki olanları kastetmiyorum- dâhil olmak üzere yüzde 1’i bile geçmiyor. Bizim balık çiftliklerimiz ağırlıklı olarak burada toplanmış ve...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Efes olmasa burada zaten bir şey yok.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Karadeniz’de de benzer.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ
MÜFİD YARARBAŞ – Onu da arz edeceğim Sayın Vekilim.

İzmir’e gelen 1,5 milyon turistin 1,3 milyonu Bergama ve Efes’e gidiyor yani esasen denizle de ilgileri yok. Diğer yandan, burada beş yıldızlı tesislere baktığınızda Çeşme’deki birkaç tesis dışında doğru dürüst beş yıldızlı tesis yok; o beş yıldızlı tesislerin de hiçbirisi kâr etmiyor, yakinen biliyorum, zaten Maliye Bakanlığının ilan ettiği verilere göre hiçbir işletme o vergi rekortmenleri arasında yer almıyor ama balıkçılıkla ilgili bir sürü rekortmenimiz var burada. Yani, esasen bunlar birbiriyle ters işletmeler değil. Turizm işletmelerine sonuna kadar saygılıyız, ülkenin kurtuluşudur ve doğrusu da onlara destek verilmesidir ama biz onlarla çelişen bir konumda değiliz.

Bu potansiyel alanlar seçilirken turizm işletmeleriyle hiç alakası olmayan yerlerden seçildi ama bir örnek vereyim, 1 ve 2 no.lu potansiyel su ürünleri üretim alanları Dikili’de yer alıyor ve burada ufacık bir yer değişikliği yapma isteği Turizm Bakanlığına yazıldığında maalesef “Görsel olarak uygun görülmemiştir.” deniyor. Ya, görsel olarak bir örnek vereyim “1.200 metrede olan bir tesisi 2,5 kilometre açığa taşıyayım ve kapasitemi biraz artırayım.” dedi üretici, Tarım Bakanlığı izin verdi “Görsel olarak uygun görülmemiştir.” diye talebi geri çevirdiler, belgeleriyle verebilirim. Yani bu yürek parçalayıcı bir şey, herkes gelecek kaygısı içerisinde. “Bir tonaj artırması yapılmayacak mı?” Ya, bir tonaj artırması olabilir, bununla ilgili Çevre Bakanlığımızın yaptığı bir araştırma gösterdi ki potansiyel alanların içerisinde şu anda var olan balık çiftliklerinin belki 10 katına kadar olanını taşıma kapasitesi var potansiyel alanların; bununla ilgili resmî raporlar da yazılacaktır zaten. Biz zaten o kadar bir yoğunluk olsun istemiyoruz ama en azından turizmle bizim esasen dost olduğumuzu da görmek lazım.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Kolaylaştırılсын diyorsunuz biraz da.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ
MÜFİD YARARBAŞ – Kolaylaştırılсын. Bir de en önemlisi, potansiyel alanla ilgili geçmişte Turizm Bakanlığı uygun görüş vermiş, tekrar artık onun görüşüne gerek olmamalı. Turizm Bakanlığının bir yetkisi var, turizm merkezleri ilan ediyor ama bir tek turistik tesisi olmayan Dikili’de bile turizm merkezi diye denizin ortasından, potansiyel alanın içerisinde bir çizgi geçiriyorsa bunu da ben çok doğru bulmuyorum. Şimdi, buna hiç diyeceğim bir şey yok.

NAZIM ELMAS (Giresun) – “Çevre” dediniz de benim orada bir sorum vardı.

Burada kafesler var, bu kafeslerin başlangıç aşamasından bugüne kadarki çevreye verdiği bir zarar noktasında, artı veya eksi noktasında bir çalışmaya şahit misiniz?

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ
MÜFİD YARARBAŞ – Şahidim, şöyle, İstanbul Üniversitesinin bununla ilgili yeni biten bir çalışması var; toplantıları yapıldı, raporları da yazılacaktır ve orada net olarak -tabii, bilgilendirme anlamındaki toplantı üzerinde duyumlarımı söylüyorum- balık çiftliklerinin tabiri caizle bu işin faili değil mağduru olduğu ortaya çıktı. Çünkü balık çiftlikleri kirliliği sevmez, balık kirliliği sevmez, kaybedersiniz balığı. Biz de temiz çevre istiyoruz.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Kirli olan yerde yapamazsınız.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ
MÜFİD YARARBAŞ – Yapamazsınız bunu yani.

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Artı, bir tane araştırmada tür çeşitleri de arttı yani burada var olan tür çeşitlerinin de arttığını raporda yazıyor. Bayram Hocanın raporunda bu var yani o raporda görebilirsiniz.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Biz şunu bir kayda geçirelim: Örnek tür söyleyebilir misiniz?

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Ben okumadım, sadece rapora baktığım zaman buradaki tür çeşitlerinin daha fazlaştığını söyledi.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Bizim Tarım İl Müdürlüğümüzden Şube Müdürümüz vardı, bunu kayda geçsin diye özellikle soruyorum. Bu balık çiftliklerinin etrafında çeşitler, türler, görünmeyen konuda bir artış yani bir faydası olduğu yönünde...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Balık çiftliği olarak değil, Bayram Hocanın araştırmasında bu Karaburun bölgesindeki o alan ilan edilen yerdeki balık türlerinin tür çeşitlerinin de arttığı söylendi.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Sadece küresel ısınmayla ilgili değil de herhâlde oradaki popülasyonun bir faydası oluyor.

İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ HAKAN BORUCUOĞLU – Yani tabii oradaki yemlemeden dolayı Sayın Vekilim, etraftaki diğer balık türleri açısından daha kolay yeme ulaşmanın üremeye etkisi olacak, bu şekilde oradaki popülasyonda bir artış mümkün olabilir.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Çeşitli türlerde de bir artış, sadece ısınmayla gelen istilacı türlerin dışında...

İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ HAKAN BORUCUOĞLU – Dışında evet yani normal endemik tür olarak nitelendirdiğimiz türlerde artış olabilir.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ MÜFİD YARARBAŞ – Bir de Sayın Vekilim, bizim zaten izlemelerimiz var; her yıl numuneler alınıyor, analizler yapılıyor, denizde kirlilik yaratıp yaratmadığımızla ilgili dip segmentten numuneler alınıyor.

Bununla ilgili bir de TÜBİTAK'ın geçmişte yapmış olduğu 2 ciltlik bir çalışma sonucu var, yaklaşık iki yıl sürmüş araştırmalar “Bu balık çiftliklerindeki balıkların dışkılarıyla alakalı kirlilik nereye kadar varır?” diye. Bu bir organik kirlilik olduğu için zaten su içerisinde parçalanıp hemen yok oluyor ve dışarıdan diğer küçük balıklar, başka canlılar tarafından yok ediliyor. Bu etkilerin maksimum kafesin kenarından itibaren 150 metre devam ettiği, ondan sonra kaybolduğu söyleniyor. Bir de kafesler daha derin ortamlarda konuşlandırıldığı takdirde bu etkiye hiç rastlanmadığı ifade edilmiş. Şu anda da balık çiftliklerinin çoğu neredeyse 60 metreden daha derinlerde veya 60 metre civarındaki yerlerde konuşlanmış vaziyetler yani bizim çevreye herhangi bir kirletici etkimiz olmadığı gibi bu faaliyette bulunduğumuz yerler de kıyıdan, insanların yerleşim yerlerinden gözle görülebilecek noktalar bile değil. Gerçekten de kıyıya zerre etkisi olmaması gereken bir mesafedeyiz.

Teşekkür ederim.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ VE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ DEMİR ALPAY – Ben özür dilerim Sayın Vekilim, sizin sorunuza karşı ek bir bilgi verebilir miyim?

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Buyurun.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ VE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ DEMİR ALPAY – Çevreyle ilgili şöyle, zaten bizim iç mevzuatımızda, Çevre Bakanlığının ve Tarım Bakanlığının bazı esasları var. Mesela balık çiftliklerine mevzuat gereği her yıl mayıs ve ağustos ayında Çevre Bakanlığının uygun gördüğü bir resmî kurum veya akredite etmiş olduğu kurum tarafından gelinir, numuneler alınır ve bu numuneler analiz edilir.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Bağımsız denetçi gibi.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ VE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ DEMİR ALPAY – Bu bizlerin yani üreticilerin inisiyatifinde değil, devletin, yetkili kurulum inisiyatifinde oluşan bir organizasyon ve bu raporlar ilgili birimlere de sunulur. Burada triks, sediment ve diğer çevresel etkilerle ilgili bilimsel araştırmalar yapılır literatürüne göre. Bunun haricinde, bu her sene yapılır, eğer bir olumsuzluk olursa zaten anında balık çiftlikleri kapatılıyor.

Biliyorsunuz, ayrıca bizim...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Örneği var mı kapatılan?

İZMİR SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ VE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ DEMİR ALPAY – Yok, çok şükür yok, onunla da gurur duyuyoruz.

Bizim üretimimizin yüzde 70'i ihraç ediliyor, diğer kısmı da ülkemiz insanının gıda ihtiyacı için ki sektörün şöyle de bir önemli özelliği var: Türkiye'de hepimizin bildiği gibi bir protein açığı var, yetersizlik yani, ki bir de kaliteli protein açığı, çok önemli. Bu belki bizim ülkemiz için çok büyük şans ama halkımız maalesef çok balık tüketmiyor ama böyle de bir etkisi var. Ayrıca bu ihraç edildiği için uluslararası kriterler var, kalite standartları. Yani zaten ihracatımızın yüzde 70'i Avrupa Birliğine gidiyor, Amerika'ya gidiyor, Rusya'ya gidiyor. Amerika, Rusya ve Avrupa Birliğinin gıdayla ilgili saptamış olduğu kriterler çok hassas ve en ufak bir şeyde malı “refuse” ediyor, ülkeyi “refuse” ediyorlar yani burada “Demir Alpay'ın firması sattı, olumsuz.” denilince ülkeye hemen ceza uygulanıyor. Çok şükür, bunu da yaşamadık.

Bu kriterlerde ne var? Balığın yumurtadan sofraya gelinceye kadar olan süreci izleniyor. “GlobalGap” veya “EuroGap” dediğimiz standartlar; bu, dünyada uygulanan önemli bir standart. Her ürün ihracattan önce analize tabi tutuluyor, ayrıca ithalatçı ülkenin gümrük giriş kapısında da tekrar bir analize tabi tutuluyor. İnsan gıdası olarak tüketildiği için eğer bu sağlıklı bir ürünse... Tabii, pestisit, rezidü, ağır metal yönlerinin hepsinden ve diğer hastalıklardan analiz ediliyor. Bunda da hiçbir sorun yaşamadık, devam ediyor. Hatta şu var, diyor ki: “Senin ürettiğin balığın refahını bile ben standardımla sağladım, şu kadar metrekupte bu kadar balık yetiştirirsin.” Bunlara bile bizi uyduruyor, bunlar kontrol ediliyor. Avrupa Birliğiyle bizim zaten uyum anlaşmalarımız var, onların gizli olarak -gizli demeyelim de- habersiz olarak gelip buradan numuneler alıp analiz ettirdikleri oluyor ve sonuçları da olumlu veya olumsuz olarak değerlendiriyorlar. Hiçbir sorun yaşamadık. Şunu söyledim size hep: Bir eczaneden daha çok denetlenen bir sektöüz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Peki, çok teşekkür ederim.

Bir şey daha sormak istiyorum: Gerek karada gerekse denizde çalışanların, sektörde çalışanların iş sağlığı ve güvenliğini nasıl uyguluyorsunuz?

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ MÜFİD YARARBAŞ – Bu da mevzuata uygun şekilde zaten gözetilmek zorunda. Burası belki...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Sigortaları nasıl yapılıyor?

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ MÜFİD YARARBAŞ – Tabii, hepsi yapılıyor. Artı...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Onu anlayamadım “Sigorta nasıl yapılıyor?” derken...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Yani, bunların sigorta işlemleri için...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Bir çalışanın hakkı ne ise o şekilde yapılır, onun dışını zaten kale bile almamak lazım yani.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şeyi sormak istiyor, şimdi, karada çalışan normal bir sigortalının bir prosedürü var; sabah sekiz buçuktan akşam... Ama denizde çalışanın böyle bir prosedürü yok. Onun için mevzuatta bir değişikliğe ihtiyaç var aslında. Sahadakiyle...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Var. Mesela, bizim gemideki gemicilerin sigortasıyla, dalgıçların sigortası ile normal sigortalılar daha farklı.

NAZIM ELMAS (Giresun) – O ayrıntılar hakkında bilgi verirsiniz iyi olur.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sevgili ağabeyim, senin karadaki değil, mesela denizdeki teknedeki bütün reisler de sigortalıymış, elemanlar birbirleriyle mahkemelik durumda.

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Onlar şöyle, o farklı bir olay ama.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Yasal bir düzenleme gerektiği anlamında sorduk.

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – O doğru, onu zaten biz...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Bu daha önce gündeme geldi, sizin de kanaatinizi alalım diye...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Kestim ama yedi sekiz seneden beri uğraşıyoruz o işle. Balıkçı kısmı ayrı ama buradakilerin normal prosedür ne ise bunun dışında bir şey yapmaması lazım, yapanlar da illegal iş yapıyor demektir yani bir insan ne maaşını alıyorsa o yüzden sigortalıdır. Artı, o farklılıklar da var, gemicinin bir farkı var.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Yıpranma payıyla ilgili...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Hepsi var yani dalgıcın ki katsayıyla devam ediyor.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – O yıpranma payının geri getirilmesiyle alakalı bir gündem...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – En ağır işlerden biri dalgıçlıktır, onun belirli bir yaştan sonra riski de var yani.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ VE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ DEMİR ALPAY – Bu konuda mevzuata göre bizim tereddütte kaldığımız ve bizi mağdur eden bir şeyimiz var. Mesela diyor ki: “İş sağlığı ve güvenliği.”

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Numaraları var onların, o numaralarına göre...

İZMİR SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ VE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ DEMİR ALPAY – Şimdi, ben burada insan çalıştırıyorum. Bunun sağlığını ve güvenliğini, refahını, sosyal dinlenmesini, ihtiyaçlarını karşılamak zorundayım. Ben de diyorum ki karada bir tesisim olması lazım ki bu insanlar gelip orada sıcak bir ortamda yemeğini yesin, dинlensin, Allah korusun bir hastalık veya olumsuz bir şeyde orada hemen müdahale edilsin ama ben bunu yapmak istediğim hâlde yapamıyorum. Bana Sağlık Bakanlığı ve ilgili kurum diyor ki: “Bunu yapıyor musun?” Yapmak istiyorum ama yapamıyorum. Çelişki var.

Yani sayın vekilimin dediği gibi, bizim önemli sorunlarımızın başında tüm bu sistemi düzenleyecek kıyı yapıları ve karasal tesis, lojistik; bunun ihtiyacı.

Bir de yine vekilimin söylediği bir şey var, bizim bir kere devletimiz burada nereyi alıyor? Bizim balıkçılıkla ilgili ciddi bir ülke politikamız olması lazım, bana göre yok.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Öneriniz nedir yani orada, önerileriniz var mı?

İZMİR SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ VE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ DEMİR ALPAY – Önerilerimiz, bir kere bununla ilgili bir bakanlık oluşması. Biz şu anda genel müdürlük statüsünde faaliyet gösteriyoruz ama birçok bakanlık işin içinde.

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Genel Müdürlük de daha yetkilendirilse o da olabilir yani Genel Müdürlük aslında güzel çalışıyor.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ VE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ DEMİR ALPAY – Genel Müdürlüğün de, evet -Abdullah Bey’in de dediği gibi- belli bir statüde şeyi var.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Bu arada etraftaki tesislerden başka tesislerin yöneticileri, sahipleri burada varsa onların da söyleyeceklerini alalım.

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Burada bahsettiğinizi ben sonradan anladım, balıkçımızın en büyük sorunlarından biri o sigorta olayı, onun için bir kanun taslağı hazırlanması lazım.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Sizin orada bir öneriniz var mı?

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Bizim arkadaşlar onunla ilgili çalışmayı verdiler zaten şeye.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bugün mesela Güzelbahçe’ye gideceğiz, orada bir balıkçı, reis var Rumelifenerinden. O su ürünleri alanında yanında çalışan genç bir arkadaşımız...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – İlhan Bey, o da Yönetim Kurulu Üyemizdir.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bir program hazırlamış ve onu dallandırmış. O çocuğu mutlaka Komisyona çağırırsak...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – İlhan Bey bizim arkadaşımız, aynı zamanda İstanbul Birliği Yönetim Kurulunda, ben de Yönetim Kurulundayım.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sigorta mevzuatıyla ilgili çok ciddi, güzel bir çalışma.

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Beraber yaptık o çalışmayı.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Harika, beğendim yani, o çocuk bu konuda şey olmuş...

AKUA GROUP AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Yani oradaki sorun hakikaten büyük bir sorun yani.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Siz de buyurun.

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Maviden Su Ürünleri İzmir yarımadasının güneyindeki, Jandarmanın yapılanma yapacağı ve Jandarma akademisinin kurulacağı koydaki -ismi Kokar veya Gök Liman, iki tane farklı isimle anılır- şirketlerden bir tanesi. Dolayısıyla biz şimdi burada 3 şirket faaliyet gösteriyoruz, 7. Bölge’den de bu Alaçatı Projesi kapsamında 4 şirket daha gelecek. Dolayısıyla 7 şirketin şu anda çok aciliyetli olarak ortak sorunu şu: Jandarma “2024’te ben buraya geleceğim, yapılanacağım; siz çıkın.” diyor. Karaya çıkacak alanımız kalmıyor. Dolayısıyla sadece benim çiftliğimde 10 milyon doların üzerinde balık var; ihracata gidiyor, üretime gidiyor, yemleme, balık hasadı... Şu anda Jandarma gelip bir gün tantanı koyduğu anda girişine, bizim kıyıdaki tesislerimizin, bizim oraya girme şansımız yok.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Kaç kişi çalışıyor firmada?

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Bizim şu anda oradaki mevcut firmalarda 50’ye yakın kişi çalışıyor. Alaçatı’ndan gelecek olan diğer şirketlerde de çok daha fazla kişi çalışıyor ama çevremize sağladığımız istihdam çok daha fazla. Dolayısıyla, buradaki büyük sıkıntı, Jandarma geldiği güne kadar... Şimdi, balıkçı barınakları üretimi üç sene, dört sene, beş sene sürebiliyor. 2024’ün altıncı ayında veya sekizinci ayında -bilemiyorum- geldikleri anda bu çiftliklerin balıklarını telef ederiz yani milyon milyon dolarlık balıklar gider.

Ben genel olarak da bir bilgi vereyim Komisyona. Türkiye’de et ve balık üretimi, tüketimi ve fiyatlarıyla ilgili: 150 lira şu anda çipura ve levreğin marketlerdeki satış fiyatı, ben dün gittim Carrefour’lara, Migroslara baktım taze olsun diye. En ucuz et, kuşbaşı dana eti 400 liradan başlıyor. Dolayısıyla, bu ülkenin sağlıklı nesillerinin yetişmesi için hem Omega 3 dediğimiz olay hem de protein olarak balık etinin çok daha sağlıklı olduğunu düşünürsek üçte 1 fiyatına ve devamlı üretim sağlayan bir sektör balıkçılık. Hâlbuki et ithalata bağlı; Arjantin vermek istemezse vermez, çok ciddi sıkıntı olur. Başkası vermek istemezse vermez, çok büyük, ciddi ithalatımız var ette. Bu kaynağın devam edebilmesi lazım ama kısa dönemde 7 tane çiftliğin spesifik sıkıntısı bu. Bizim karaya çıkacak bir nokta bulabilmemiz şu anda yok. Yani uzayda asılı uzay gemisi gibiyiz. Oradan ya helikopterle yem indirip, helikopterle balığı alma şansımızın dışında bir şey kalmıyor Jandarma bizi çıkardığı hâlde.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Sizin orada 4 tane mi vardı, 4 şirket mi?

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Biz şu anda orada 3 şirketiz, 4 tane daha geliyor, 7 tane şirket olacağız orada.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Sizin gibi böyle Türkiye’de başka şirketler var mı?

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Amiyane tabiriyle yumurtanın kapıya dayandığı şirketler biziz. Çünkü öbürlerine şu anda idare ediliyor arkadaşlar anlattılar, burası gibi idare ediliyor, göz yumuluyor ama Jandarma geldiği anda “Ben buraya kapatırım kardeşim, sizi sokmam.”

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Jandarma ne yapacak buraya gelince?

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – “Ben Jandarma akademisi.” yapacağım dedi. Jandarma akademisi, Jandarma eğitim tesisleri ama karada bu. “Biz denizi de kullanacağız.” dediler. Biz dedik ki: Hani sizin asıl işiniz yukarıda, karada yapacaksınız. “4 kilometreye 7 kilometrelik bir bölümü burası bizim yapılanma alanımız. Kıyıda da sizi barındırmayız, dolayısıyla kıyıdan yürüyeceksiniz, gideceksiniz, başımızın çaresine bakın.” dedi Jandarma. Sonuçta başımızın çaresi şu anda yok.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Bunu böyle size resmî bir yazı yazarak mı söyledi, yoksa konuşurken mi söylediler?

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Şimdi Tarım İl Müdürlüğüne yazılmış bir yazı. Tarım İl Müdürlüğünden bize intikal etmedi. Biz tesadüfen...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Dur soralım onu. Şube müdürümüz buradaydı. Onun da bilgisi belki vardır.

Şu, Jandarmanın tesis yapacağı yerle ilgili Jandarmadan size oradaki balık çiftliklerinin, üretim tesislerinin boşaltılmasıyla ilgili bir yazı geldi mi?

İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ HAKAN BORUCUOĞLU – Evet, bununla ilgili geldi Sayın Vekilim. Öncelikle önce “tesisin kapatılması” gibi bir yazı geldi. Fakat şimdi orda Jandarmanın hani belirleyemediği kara tesisiyle deniz tesisinin farklı yapılarda olduğuydu. Biz Jandarma Genel Komutanlığıyla yazıştık dedik ki: Denizdeki tesis farklı, dolayısıyla oradaki tesisin kapatılmasıyla ilgili herhangi bir sıkıntı, hani

böyle bir durum yok, söz konusu değil. Karadaki tesisle alakalı da kendi bünyelerinde böyle bir karar almışlar, orada bir radar üssü kurulması planlanıyor. Dolayısıyla bununla ilgili biz gerekli açıklamaları yaptık. Ondan sonraki süreçte kendi bünyeleriyle ilerliyoruz.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Yani ortak kullanabileceğimiz bir alan, bir şey var mı orda? Yani bir kısmını ortak kullanıp...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Onu siz Arif Paşayla görüşürsünüz Komisyon olarak Jandarma Komutanımızla görüşürsünüz.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Kaç dönüm yer lazım size karada?

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Karada şu anda kullandığımız nokta yeterli, kullanıyoruz zaten.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Kaç dönüm orası? 5-6 dönüm var mı?

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Yok bile, o kadar bile yok ya. 2-2,5 dönüm.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Bahsettiğiniz yer kaç bin metrekaresi biliyor musunuz Jandarmaya verilen? 4 kilometreye 7 kilometre.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Biz bunu detaylıca bir şey yapalım...

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Bizim bundan haberimiz Tarım İlden olmadı, biz bir gün çiftlikteyken 5 tane cip geldi, içinden tüm generaller dâhil paşalar indi, geldiler çay, kahve içiyorlar. Mayıs ayında oluyor bu, bu sene mayıs ayında. Biz dedik ki: Hayırdır? “Biz buraya böyle bir şey yapacağız.” dediler. Dedik ki: Bizim haberimiz yok. Çiftliğe giden yolu da yapmaya başladılar, bozuk bir yolumuz var bizim. Dediler: “2024 yılında bitecek bizim bu yapılanmamız, sizi de buradan çıkaracağız.” Konu bu. Yani sonunda tesadüfen öğrenmiş olduğumuz ama çok büyük yatırımların da orada durduğu bir kıyıda 2 mil, 2 kilometreden fazla açıktayız 2.200 metre açıktayız. Jandarma diyor ki: “Tesisinizde biz karışmayız ama kıyıda sizi çıkaracağız.” Şu andaki şey bu.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – O dediğiniz yeri bana bir gösterir misiniz? Bizim de fikrimiz olmuş olsun. Gözlüğümü takmam lazım zaten.

Şimdi bahsettikleri Komisyon Üyelerimiz, şurası değil mi?

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Evet evet. Boynuzun olduğu, sığınacak tek koydur.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Burası. Şimdi ben bunu küçültüyüm nerede olduğunu görmeniz açısından. İzmir burası, İzmir’in güneyinde, yarım adanın öbür tarafında yani aslında Kuşadası’nın, körfezlerin olduğu tarafa...

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Çiftliğin yer değiştirmesi söz konusu, çiftlik orada kalabilir tesis olarak ama kıyıya çıkış noktası olarak burası...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Kıyıya çıkışta ileride geride başka bir alan yok mu?

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Hiçbir alan yok, şöyle tarif edeyim. Bilginiz olsun, Sığacık’tan yani Seferihisar tarafından Alaçatı’ya kadar olan bölgede sınımlanabilecek tek liman. Bu noktada, biz dahi adam kaybettik, teknemiz battı. Doğal liman. Teknemiz battı. Altında amforalar var, şeyler var, yani tekneler batmış, kırıkları, batıkları var, tarih boyunca oraya sığınmışlar. Çünkü fırtına çıktığı anda başka bir yere sığma ihtimali yok. Şimdi burayı Jandarma eğer bloke ederse patladı fırtına, Allah korusun, ölüm haberlerini almaya başlarız. Biz orada olmamıza rağmen adam kaybettik. Tekne battı ve boğuldu.

NAZIM ELMAS (Giresun) – İleriye başka liman yapacak yer yok mu?

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Şu anda açık deniz olduğu için liman yapacak yer Demircili Koyu var arkada ama orada öyle bir liman yok; Alaçatı var çok uzak. Yani seyir hâlinde olan balıkçı tekneleri, çiftlikteki tekneler veya yatların sığınacağı tek yer. Jandarma orayı kapattığı an burada başlayacak facialar, sıkıntı var.

NAZIM ELMAS (Giresun) – O zaman Demircili Koyu’na liman yapılması belki...

MAVİDEN SU ÜRÜNLERİ KURUCU ORTAĞI HASAN EGELİ – Üç sene, üç buçuk sene yarısı arkeolojik sit, evet, arkeolojik sit olmayan hazine arazisi, sit alanları var olabilir ama üç, üç buçuk sene. Adam diyor ki: “2024’te çıkın.” Sıkıntımız o.

Teşekkür ederim dinlediğiniz için.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Başka söz almak isteyen, belli bir hususu, başka bir hususu ifade etmek isteyen kimse var mı burada paydaşlardan, tesis sahiplerinden, çalışanlardan veya burada bulunanlardan?

Değerli milletvekillerimiz, sizin ekleyeceğiniz bir şey yoksa böylece çıkabiliriz.

Teşekkür ediyoruz.

Kapanma Saati: 10.13

2 Aralık 2023 Cumartesi

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.24

BAŞKAN: İsmail Emrah KARAYEL (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Nazım ELMAS (Giresun)

SÖZCÜ: Barış KARADENİZ (Sinop)

KÂTİP: Hilmi DURGUN (Antalya)

(İLKNAK AŞ Kuluçkahane Yerinde İnceleme/İzmir)

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Değerli milletvekillerimiz, Komisyon üyelerimiz; başlıyoruz.

Buyurun.

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – İlk önce tüm Komisyon üyelerine hoş geldiniz diyorum. Umarım faydalı bir görüşme olur sizleri bilgilendirme konusunda, en ince noktalara kadar aydınlatabiliriz.

Görev sorumluluğum alanı içinde yavru balık üretiminin, kafes üretiminin ve aynı zamanda paketleme işleme bölümünün sorumlusuyum. İlknak Su Ürünleri 200 milyon yavru balık üretim kapasitesine sahip ve yılda 10 bin ton sofralık balığı yurt dışına ihraç eden bir firma. Ürünlerimizin, ürettiğimiz ürünlerin yüzde 98’ini yurt dışına ihraç ediyoruz ama ana işimiz yavru balık üretim operasyonu. Aşağı yukarı Türkiye’de üretilen çipura, levreğin üç tanesinden 1 tanesini bizim şirketimiz üretiyor. Yavru balık üretirken de bizim özellikle çipura, levreklerde genetik ıslah yapıyoruz yani genetik olarak balıklarda herhangi bir işlem yapmıyoruz fakat ıslah çalışmalarıyla işte iyi büyüyen, hastalıklara dirençli bireyler elde etmeye çalışıyoruz ve bununla ilgili de yurt dışında sürekli çalışmalar yapıyoruz; üniversitelerle birlikte yürüttüğümüz projelerimiz var, yurt dışındaki üniversitelerde yürüttüğümüz projelerimiz var. Genel olarak İlknak su ürünleri bu operasyonları yönetiyor, yapıyor, ben de bunları yönetiyorum.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Üç taneden 1’i derken yetişkin olarak mı yavru olarak mı?

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Yavru balık olarak, yavru olarak. Üç yavrudan 1 tanesini İlknak Su Ürünleri yetiştiriyor. Aynı zaman mercan, işte granyöz ve diğer türler üzerinde de çalışmalar yapmaktayız. İnşallah önümüzdeki yıllarda daha fazla çeşit olarak kültür balığı sofralarda olacak.

Sektör olarak bizim en çok sıkıntı çektiğimiz kültür balığı konusunda bir yakıştırma var yani kültür balığı diyorlar ve balık ürünü değersizleştiriliyor, değersizleştiriyorlar. Bundan dolayı da biz aslında kültür balığı değil de normal deniz balığı üretiyoruz. Ve en büyük sıkıntılarımızdan bir tanesi üretim olarak değil de pazarlama yönünde satış balıklarında, tezgâhlarda kültür balıklarının deniz balıkları olarak satılıp çok anormal fiyatlarda tüketicilere sunulması. Mesela yurt dışına gönderdiğimiz bütün balıklarda kolilerin üzerine kültür balığı yani “aquaculture production” diye notlarımızı düşüyoruz. Bütün hepsinde var fakat Türkiye’de satılanlar bizim 400-600 gram dediğimiz ya da 600-800 gram dediğimiz büyük balıkların üzerlerine deniz balığı yazıp çarpı 3 fiyat alıyorlar. Bu da aslında Türkiye’deki tüketimi bir yerde düşürüyor, olumsuz etkiliyor.

Ben bu konuşma sırasında sorunlarımıza da gireyim mi yoksa soru-cevap mı?

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Özellikle sorunları ve çözüm yollarını...

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Bizim sorunumuz... Şu anda önünüzde duran haritalar 2009 yılında bir Çevre Kanunu'nun çıkmasından sonra kapalı koy ve körfezlerde üretim yapılamayacağına dair bir yasa çıktı, daha sonra bu üretim alanlarını belirlemek için aşağı yukarı iki yıl boyunca uğraştık. O dönemde bütün işletmeler sıfırdan yatırım yaptı hiçbir destek almadan, bütün tesislerini açığa taşıdı. Bu şeylerin içerisinde üretim alanları belirlenirken Turizm Bakanlığı, Çevre Bakanlığı tüm konuyla ilgili bakanlıklar ve kurumlar yerinde inceleme yaparak yapıldı bunlar. Fakat şu anda benim işletmemin yaşadığı bir sorun: Karaburun bölgesinde ve bir tane de Çeşme bölgesinde 3 tane tesisim var, bunların hepsi 300 ton, 300 ton. Biz diyoruz ki: Benim ana üretim yerim de Didim'de. Didim'de potansiyel alan olarak belirlenmiş alanın içerisine bu 4 tane küçük küçük işletmeyi alıp kapasite artırmadan o bölgeye koymak istiyorum. O bölgede yer, alan her şey mevcut fakat bu durumda direkt Turizm Bakanlığı kesinlikle olumlu görüş vermiyor, direkt kafadan “Hayır, bu bölgeye gelemezsiniz.” diyor. Neden? Turizm potansiyel alanına yakın yani turizm potansiyel alanı içerisinde değil, yakın.

İZMİR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ VE YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ MÜFİD YARARBAŞ – “Didim” dediniz de Dikili...

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Pardon, özür dilerim.

Tam şu bölge oluyor, şu bölge.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Ya, orada kuş uçmaz, kervan geçmez. Ne turizmi ya?

İZMİR SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ VE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ DEMİR ALPAY – Termal turizm potansiyel alanı varmı; şu an potansiyel, alan değil.

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Deniz içerisinde tarihi sit konusu mevcut değil.

Ben sadece o zaman soruyu daha kısaltayım. Türkiye ve Ege bölgesinde deniz kıyısı olup da sit olmayan bir alan var mı?

NAZIM ELMAS (Giresun) – Siz ürünlerinizi nereye ihraç ediyorsunuz?

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Bizim ana pazarımız İtalya, İspanya, Fransa; yüzde 60'ı Avrupa. Diğer kısmı Suudi Arabistan, Katar, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Rusya; Rusya'ya da çok ciddi bir mal gönderiyoruz ve biz gönderdiğimiz ürünleri işleyerek gönderiyoruz, gönderdiğimizizin yüzde 50'si bütün balık, diğer kısmı fileto, taze fileto, donuk fileto, iç alınmış hazır balık yemekleri. Mesela Almanya'ya satıyoruz, Almanya'nın en büyük şey zincir mağazalarından REWE'ye veriyoruz.

Diğer bir konu da mesela bizim su ürünleri işletmeleri olarak hem Türkiye mevzuatına sahip olmamız lazım, aynı zamanda Avrupa Birliği mevzuatlarına da uymamız gerekiyor. Biz mesela işletmelerimizi yapıyoruz, on yıl sonra bizim yurt dışındaki denetimlerimiz sırasında bazı bizden ilave şeyler istiyorlar; kalite standartları getiriyorlar. Bu kalite standartlarına uymak için yapısal değişikliklere ihtiyacımız oluyor; imar bakımından, bina bakımından ya da başka şeyden fakat yine bu mevzuatlara takıldığımız için denetimleri yapamıyoruz ve yani geçici, basit, uygun olmayan işler yapıyoruz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Şu anda işleme tesisiniz nerede?

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Menemen'de.

BARİŞ KARADENİZ (Sinop) – İleri işleme var mı?

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – İleri işleme derken, donuk.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Yakın olduğu için orayı tercih etmişler tabii, Menemen o tarafta, Bakırçay havzasında.

İLNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Şöyle bir durum var mesela bizde: Biz taze ürün gönderiyoruz ve balık gönderiyoruz. Denizden kepçeyi vurduğumuz dakika yurt dışındaki en son tüketim noktasında 14 günlük raf ömrü veriyoruz yani biz denizde kepçeyi vurduk, balık paketlenmiş, gitti bütün gümrük işlemleri yaptı, Avrupa'ya gitti, kara yolundan gidiyor Avrupa'ya. Dört günde, beş günde oraya gidiyor ve on gün süreyle orada tüketim süresi oluyor. Donuk olarak da yapıyoruz şu anda. Dedğim gibi bize REWE'den ya da diğer Avrupa'nın büyük zincir mağazalarından standartlar geliyor; 2 tanesi 100 gram, 3 tanesi 100 gram gibi fileto taneleri. Onlar küçük poşetlere konuluyor ve oraya gönderiyoruz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – İşlenmiş olarak mı?

İLNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – İşlenmiş olarak gönderiyoruz ve işletmemizde 150 tane bayan eleman çalıştırıyoruz, 150 tane bayan eleman Menemen'de. Ama çok büyük problem personel bulmak. Şimdi şöyle: Tabii ki asgari ücretle çalışıyor, asgari ücretin biraz daha...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Kaç vardiya?

İLNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Biz 2 vardiya çalışıyoruz ve soğuk, kokulu bir iş. Eleman bulmakta çok ciddi problemler yaşıyoruz, insanlar en son çare olarak bize yani bir markette çalışmak varken bize gelmiyorlar ancak market...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Niye asgari ücret?

İLNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Biz asgari ücretin üzerine 2.500 lira para veriyoruz, artı mesai, artı devam primi. Bu gibi kalemler altında bayağı bir destekliyor.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Ortalama bir işçinin eline ne kadar geçiyor o zaman?

İLNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – 15 bin liranın altında benim...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Mesai de yapan bir işçinin ne kadar...

İLNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Mesaiyle 20 bin lirayı buluyor. Tercih etmiyorlar yani tercih etmiyorlar. Balık işi kokulu, soğuk işler, zor işler olduğu için pek tercih etmiyorlar.

Mesela, diğer önemli problemlerimizden bir tanesi, burada çiftlik sahipleri arkadaşlarımız var, biz tesislerimizi yapıyoruz, paraları harcıyoruz, bir yığın her şeyi yapıyoruz, ondan sonra herhangi bir bakanlık yeni bir kanun çıkarıyor ya da başka bir kurum geliyor, “Burada balık çiftliği var, atın bunları, biz geleceğiz.” Ama oluyor yani... Jandarma Genel Müdürlüğü'nün orada bir eğitim ağı sahasından dolayı arkadaşlarımızı gönderiyorlar, bu yapılan yatırımlar, paralar... Kafesten balığı çıkarıyoruz, karaya çıkmak için iki saat yol gidiyoruz. Ya, biz saatlerle, günlerle çalışırken, Avrupa'ya biz beş günde balığı ulaştırırken kafesten çıkardığımız balığı iki saatte karaya getirebiliyoruz. Neden? Sığacak olmaz, orada yatlar var; öteki tarafı olmaz, orada başka birisi var; ne yapabiliriz? Yapacak hiçbir şey yok, biz de elimizden gelen her şeyi yapmaya çalışıyoruz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Size uçaklarla ilgili uçuş rotası gibi indirme-bindirme rotası vermiyorlar mı?

İLNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Kesinlikle, hiçbir şey yok.

Birliğimizin bununla ilgili aşağı yukarı 2010 yılından beri yapmış olduğu bir yığın çalışma var, bir yığın proje var, bir yığın sorunların çözümleriyle ilgili öneriler var. Fakat maalesef bu zamana kadar bir noktaya gelemedik. Bu da çok güzel, siz de buradasınız şu anda, size derdimizi anlatabiliyoruz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – O zaman kalemlerden bir tanesi en azından indirme-bindirme rotasının da tayin edilmesi...

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Tayin edilmesi, belli olması...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Tesislere ruhsatlar verilirken Karadeniz Sinop’tan Hopa’ya kadar, Ege, bu bölge, Milas, Bodrum, bir de Adana bölgesinde, lojistik alanlarda plansızlık orada başlıyor. Lojistik sağlayacak alanlar olmadan ruhsatlar verildiği zaman arkadaşlar balıkçı barınaklarıyla kavga etmek zorunda kalıyor. Çünkü balıkçı barınakları verilmiyor, kiralama balıkçı barınaklarında balık indirme, yem yükleme konusunda ciddi problemler yaşıyoruz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Yani onu biz araştırmalarımızda bir madde olarak koymamız lazım.

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Kesinlikle efendim, en büyük problemlerimizden bir tanesi.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Yeni çiftlik sahasında açılacak yerine ilk başta lojistik desteğini sağlayacak alanların olması gerekli, yoksa arkadaşları... Hatta kiralamalarda da şöyle bir madde eklendi: Eskiden, ilk başta balıkçı kooperatifleri, yerel yönetimler ve özel sektöre “Balıkçı Kooperatifleri ve Üst Birlikler” diye geçti. “Üst birlikler” demek de genel çatı, üretim merkezi, merkez birlikleri, orada da bir kavga yaşandı. Yani en büyük sorunları gerçekten indirmesi, bindirmesi...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Zaten “Karadan başlıyor.” diyor ya vekilimiz. Karadan başlıyor, lojistik ve karadan başlıyor bu iş, ondan sonra denize doğru gidiyor, sonra ihracat ve ekonomi geliyor.

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Barınaklarla, bu ikmal noktalarını çözmede... Daha bunun insan ayağı var, bir sürü ayağı var.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Yani şu bölge, şurası Karadeniz ya, şurada bir barınak yapılmadan buraya üretim çiftliği alanı yapılmaması lazım. Öbür taraf da yine aynı. Belirli bölgelerde bunu, balıkçı barınaklarından ayırıp -çok büyük tesislere gerek yok- teknelerin girip, sırayla gelip indirip bindirebileceği küçük yerler olsa bile aslında ilk ayak çözülmüş olur.

Bir de bu üretim maliyetleriyle ilgili mesela rotifera, şimdi artemia açan arkadaşla konuştum, altın değerinde dikkatli olun dedim, “Doğru söylüyorsunuz.” dedi. Yani şimdi bir de üretim maliyetleriyle ilgili sıkıntılar da var, onlardan da isterseniz bahsedebilirsiniz.

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Tabii, tabii ki...

Üretim maliyetlerine girmeden önce ben bir şey daha söylemek istiyorum. Ben su ürünleri mühendisiyim. Bana şu anda 40 milyon dolar ya da euro verseler, “Buyurun Salih Bey, şurada deniz, kara da burası; burada balık üretin.” deseler, ben bu işi otuz yıldan beri yapıyorum, inanın, 30 milyon da sizin olsun, ben gece yerimde rahat uymak istiyorum derim. Çünkü denizin ortasında bir tesisi kuruyorsunuz, fırtınayla, güvenlikle, bir sorunla uğraşıyorsunuz, artı, bürokrasiyle uğraşıyorsunuz ve kötü insan oluyorsunuz, “Tu kaka balık çiftliği” yakıştırması var. Şu anda sadece bin ton balık 4 milyon euro, 10 bin ton dediğiniz zaman 40 milyon euro, altyapısıyla birlikte 55 milyon euro. Karada, şu yarımada -sanayi bölgesini saymıyorum- 55 milyonluk euroluk kaç tane yatırım var? “Rüzgâr enerjileri” diyorlar, bir tesisin, ben zannetmiyorum, o rüzgâr güllerinin ya da şeylerinin 5 milyon

eurodan, 10 milyon eurodan daha fazla olduğunu ben zannetmiyorum. Ama burada, denizde 55 milyon euroluk yatırım var ve bunlar değersiz bir şeymiş gibi gözüküyor. Ama bu patronların, bu yatırımları yapan insanların gerçekten de saygıya ve değere ihtiyacı var.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Onun için buradayız işte.

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Ya, ben çalışan olarak söylüyorum. Benim ne yüzdem var, ne payım var, ne bir şeyim; ben çalışan olarak söylüyorum. Ben emekliyim zaten EYT’den dolayı emekli de olduk. Ama patronlarımız...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Patron cirodan yüzde 5 vermiyor mu?

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Yok, bizde yok, biz kendi işimizi yapıyoruz, Allah razı olsun patronlarımızdan; o konuda hiçbir sıkıntımız yok.

Ben bir şey daha söyleyeceğim. Bir de bizim şöyle ciddi bir sorunumuz... Su ürünleri mühendisiyim, -imza yetkisi ayrı bir konu- bir yığın meslektaşımız var, yetişiyorlar. Ama düşünün, 55 yaşında su ürünleri mühendisi bir adam denizin ortasında nasıl çalışacak? Yani 45’inden sonra denizin ortasında çalışmak öyle kolay bir iş değil; ağ kaldırmak, ağ indirmek, hasat yapmak. Bunu, denizi bilen insanlar bilir yani öyle herkesin yapacağı bir şey değil bu. Benim çalıştığım şirketlerde arkadaş sabahleyin işbaşı yapıyor, tekne ve kafeslere çıkarıyoruz ve öğle yemeğine geliyor, arkadaş kaçıyor “Ben denizde duramıyorum.” diyor, denizde durmak bile bir meziyet. O yüzden de çok ciddi bir personel sıkıntımız ve su ürünleri mühendislerinin sağlıklı yaşaması ve iyi yaşaması yönünde problemler oluyor.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şu gördüğümüz tesisin bir aylık elektrik faturası...

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Buranın bir aylık elektrik faturası şu anda, en düşük sezonda 450 bin TL.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – En yüksek kapasitede ne yapar?

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – 1 milyon 200 bin TL. Şu anda gördüğünüz üstü örtülü şeylerin hepsi güneş enerjisi. Yukarıda bütün altyapısı yapıldı, 600 bin dolar para verdik, şimdi güneş enerjisi... Çünkü enerjiden dolayı da bir sıkıntımız var. Denizde ilk başta yem...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Yemi ithal ediyormuşsunuz...

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Yemi ithal etmiyoruz, Türkiye’de yapılıyor ama balık ununun bir kısmı ham madde olarak yurt dışından ithal geliyor. Bu işin yüzde 80’i yem maliyeti.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şunu da söyleyeyim: Bu sektörün birinci kalemi, maliyet açısından enerji, en büyük kalem. Üretici tesislerin enerji politikasında bir destek şart yani bu belirli bir pay olabilir; bu destek olmadığı sürece enerji fiyatları her geçen gün artıyor ve üretim maliyetlerinin en büyük kalemi oluyor. İkincisi de yem.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Güneş enerjisi için bir kredi veriyorlar mı?

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Ziraat Bankasının şeyleri vardı, onlardan yararlananlar oluyor.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bir kere güneş enerjisi şart, olması lazım ama o da ayrı bir maliyet oluyor. Beş yılda amorti ediliyordu, eskiden buradaki fazla elektriği hattan bize geri satabiliyordu, şimdi o da engellendiği için satma imkânı da azaldı. Birkaç yüzde...

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Yani şu anda bizim kullandığımız yüzde 30’u olduğu için, zaten normale yetmediği için bizim satmak gibi bir tarafımız olmuyor.

Bugün patronları çok seviyorlar galiba, hiç patronlarımla konuşmadım ama eskiden beri olan bir şey var; ciddi sorunlardan bir tanesi. Şimdi 40 milyon dolar, euro denizde, patron bu parayı koymuş, balık olarak denizde, malzeme olarak denizde. Mesela, burada, karada bir tesisiniz olduğu zaman 50 milyon dolarlık bir işletme yapıyorsunuz. Bankaya gidiyorsunuz, burayı teminat olarak gösteriyorsunuz, işte belirli bir miktarda parayı alıyorsunuz, işinizi yapıyorsunuz. 40 milyon dolarlık balık denizde var, bunu TARSİM sigortası yapılabiliyorsunuz, yurt dışından sigortalar yaptırabiliyorsunuz ama bankaya gidip teminat olarak göstermeye çıktığınız zaman “Hayır, biz bunu teminat olarak kabul etmiyoruz.” diyorlar.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ama sigortayı sadece tesise değil, balığa yapıyorsunuz.

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Balığa yapıyorum tabii ki.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – O tesis çünkü gözle görünen bir tesis olmadığı için.

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Hayır, tesis artı balık, canlı stoka yapıyorum. Mesela, Hollanda’daki yatırım bankaları sigortalı canlı stoka belirli oranlarda kredi veriyor, teminat olarak kabul ediyor çünkü diyelim ki bu tesis gitti, teminat diyor ki: “Yüzde 80’ini ben veririm.” Yüzde 80’i gitti, hadi öyle diyelim, en azından canlı stokun yüzde 10 değeri kadar yatırımcılara, patronlara bir destek verilmesi lazım ve de şu anda para bulmak ciddi bir problemken...

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Çok finansman gerekiyor, biz balığı satana kadar, yirmi ay boyunca finanse etmek zorundayız. Balığı sattıktan iki ay sonra bize para dönüşü olmaya başlıyor. Yani bu işi kurmaya başladığınızda yirmi iki ay sonra para girişi oluyor. Bu döngüyü sağlamaya başladığınız noktada zaten rahatlayabiliyorsunuz.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sübvansiyonlu su ürünleri kredisinin üst limiti 15 milyon TL. Şu anda Ziraat Bankasının verdiği 15 milyon TL de su ürünleri için cüzi bir miktar. Yani bu sübvansiyonlu kredinin üst limitinin biraz yükselmesi lazım ki yatırımcı sübvansiyonlu kredileri iki yıl ödemesiz düşük bir faizle ama 15 milyon sadece buradaki bir tane havuz yapsanız, o paraları bulur yani onunla birlikte...

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Yıllık cirolarımız 1-1,5 milyar TL civarında dolayısıyla 15 milyon yanında hani yaraya merhem dahi olmuyor açıkçası, birçoğumuz kullanmıyoruz artık. Bir şekilde, işte, biz borsaya açıldık, hisselerimizin bir kısmını Özsu Balık olarak. Biz de finansman yaratabilme adına hisselerimizin bir kısmını borsaya açıp oradan finansman kullanmış olduk, hayatımızı bu şekilde idam ettirmeye çalışıyoruz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Ben, o zaman şöyle bir şey sormak istiyorum: Burada sırasıyla yani ağırlık sırasına, öncelik sırasına göre karşılaştığınız en büyük zorluk ne dersek 1, 2, 3 diye sıraya koyabilir misiniz ve buna dair de “Şöyle bir çözüm istiyoruz.” dediğiniz bir şey var mı?

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Tabii ki.

Birincisi, ilk önce hani hayatımızı idame ettirip sürdürülebilir olmamız lazım, bunun için bizim bir iskele ve kıyıda gidip gelebileceğimiz bir yere ihtiyacımız var. Yani balığı da yaşatabileceğimiz, yemimizi götürebileceğimiz, personelimizi götürebileceğimiz, kötü havalarda teknelerimizi saklayabileceğimiz; burada, bu konuda çok zorlanıyoruz. Kendimize iptidai birtakım çözümler bulduk, onlarla hareket ediyoruz. Bunun için hani bir balıkçı barınağı projesi vardı zaten birliğin de yapmış olduğu, bu değerlendirilebilir, bizim için çok iyi olur.

İkincisi, kapasite artışları. Biz de ürettiğimiz balığın yüzde 90’ını Avrupa’ya satıyoruz. En büyük rakibimiz de Yunanistan dolayısıyla onların da bize -Salih Bey’in az önce söylediği gibi- o on dört günlük sürede bir zaman artı navlun avantajları var. Bunu da kapatabilme adına bizim birtakım tedbirler almamız gerekiyor. Balığımız gayet kaliteli, müşterilerimizden...

NAZIM ELMAS (Giresun) – “Tebdir” dediğin şeyi somutlaştırırsan, nasıl bir tedbir almamız gerekiyor?

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Yani en önemlisi balığımızı olabildiğince çabuk çıkarıp, bizim burada bir an evvel işleme tesisine götürüp gümrükten geçirmemiz gerekiyor Sayın Vekilim. Evet biz İngiltere’ye balığı altı günde...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Çıkarmak için aradaki engel nedir yani?

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – İşte, en önemlisi lojistik alan oluyor. Şimdi, biz, nispeten biraz daha avantajlı olabiliyoruz burada ama birçok çiftlik 10-12 mil açıktan çıkmak zorunda kalıyor, 15 mil açıktan. Şimdi, 15 mil açıktan çıktığı zaman bu sefer hasat miktarı artıyor. Hasat miktarı arttığı zaman soğuk zincirde sıkıntılar olmaya başlıyor, balık kalitesi düşüyor; bu da sizin pazardaki avantajınızı elinizden almış oluyor, Yunanlılar önümüze geçmiş oluyor. Biz bunu olabildiğince doğru, çok iyi planlanması gereken bir iş bu.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Planlamayı kimin yapmasını öneriyorsunuz? Tarım Müdürlüğü mü yapacak?

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Bunun en doğrusu Sayın Vekilim Genel Müdürlük yapabilir bunu.

En başa geliyoruz, en baştan bize bu projeler verilirken bize projeyle beraber bakın, kullanacağınız alanlar, iskeleniz bu, karadaki tesisler bu, burayı kullanacaksınız, buradan gideceksiniz. Paketlemeniz nerede? Şurada veya paketlemeleri de yakına alabiliriz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Bir basamak daha tamam olmadan projenin tamam olmaması lazım.

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Olmuyor, aynen öyle. Şu anda kapasite ihtiyacımız var. Biz talep görüyoruz yurt dışından, müşterilerimiz daha da fazla balık almak istiyorlar. 8 bin ton balık satıyoruz yıllık. 10-12 bin tonlara çıkmak istiyoruz ama izin alamıyoruz çünkü Turizm Bakanlığı bununla alakalı izin vermiyor. Tarım Bakanlığı ve Çevre Bakanlığının beraberce belirlemiş olduğu potansiyel alanları dahi kabul etmiyor. “Burada bunu yapamazsanız, dışarı çıkacaksınız.” diyor. Burada o zaman geride kalıyoruz çünkü müşteriniz sizinle yıllık bazlı anlaşma yapmak istiyor. 3 bin ton bana bu sene bu balığı verecek misin? Siz balığımızı paylaştırdığınızda, bu sözleşmeleri yapmak istediğinizde zaten tedarik edemiyorsunuz. O zaman onları da kaybedebiliyorsunuz, bu tip sıkıntıları da yaşıyoruz.

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Yurt dışından bir yatırımcı bile gelse bu mevzuatlara güvindikten sonra yatırım yapmaz ki.

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Üçüncüsü, aslında dediğim gibi bir de bizim mesleki olarak yani en büyük problemimiz, personelle alakalı sıkıntılarımız var. Çalışacak insan bulamıyoruz ve yeterli insan da bulamıyoruz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Kalifiye eleman mı yoksa ücretle alakalı problem mi?

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Aslında kalifiye eleman değil, ara eleman artı şöyle bir problemimiz var: Mühendis arkadaşlarımızın imza yetkisi yok. İmza yetkisi olmadığı için...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Şimdi “işsizlik” diyorlar, siz de eleman arıyorsunuz, bu aradaki problem nedir?

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – O çelişki bizde hep var, bizde aynı şeydeyiz. İşsizlik var...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Ücreti mi az buluyorlar yani?

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Sayın Vekilim, bizde en düşük eline geçen ay sonunda...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Oradaki belli bir kısım da mesela iş, çalışanların belli bir kısmının sübvansede edilmesi gibi bir tedbirle, 15’i sen vereceksin, 5’i de başka bir...

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Sektör olarak baktığımız zaman bizde asgari ücret diye bir şey yok.

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Tabii, olabilir.

İmza yetkisinden kastım, balık sağlığıyla alakalı özellikle su ürünleri mühendislerin imza atamaması, veterinerlerin yapması gerekiyor.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Veterinerlerin imzasını alıyorlar ama sağlığı da kendileri yapıyor.

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Evet, aynen öyle. İş tamamen kitabına yuduruluyor, işin doğrusu böyle oluyor çünkü balığa biz bakıyoruz, biz her gün beraberiz.

NEJLA DEMİR (Ağrı) – Peki iç piyasada pazar problemi mi yaşıyorsunuz ya da tercihen mi yüzde 90 ithal ediliyor ya da kâr oranı daha düşük olduğu için mi iç piyasaya sadece yüzde 10’u satılıyor?

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Açıkçası hani ihracat avantajını kullanabilme adına, ekonomik olarak etkilenmeme, dolar, euro kurundan daha fazla etkilenmeme adına dış pazar ve dış pazardan da daha fazla bir talep var, iç piyasada sınırlı bir talep var. Şimdi, şu anda hani fiyatlar da çok kurtarmıyor, maliyetlerimiz çok yükseldi bizim son zamanlarda, özellikle son altı aydır. Ana kalem yem, maliyetimizin yüzde 65-70’i yem, geri kalan da diğer giderler.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Enerji onun içinde herhâlde.

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Bizde enerji çok fazla yok. Biz denizde üretim yaptığımız için Vekilim bizde enerji nispeten daha düşük ama enerji ayağı yem fabrikamızda var, yemimizi kendimiz üretiyoruz. Bizim kendi rasyonumuzda dolayısıyla orada bir enerji maliyetimiz oluyor. Kesinlikle avantaj oluyor tabii ki çünkü...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Ne olursa olsun bir kalemin maliyeti düşüyor.

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Yine kaliteli yem alabilme, yapabilme adına balığının kalitesini sürekli kılabilme adına da üretmeniz daha önemli.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Yem?

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Balık unu ve balık yağı.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Nereden alıyorsunuz?

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – İç piyasadan, Karadeniz’den alıyoruz. Biz daha çok hamsi, çaça ağırlıklı çalışıyoruz çünkü dünyanın en kaliteli balık unu zaten biz de, burada, sindirilebilirliği çok yüksek olan.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Hamsi dünyanın en protein kaynağı olan denizdeki tek balığı.

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Balık yağı da ona keza aynı şekilde.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – O zaten balık değil, Karadeniz’de böyle diyorsunuz değil mi; “O balık değil, hamsi”?

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Soya ithal geliyor. Bunun dışında diğer komponentler, mısır, mısır koçanı, buğday; bunlar da ithal gelebilir. Bunlar da bağlayıcı maddeler içerisinde aslında.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Yemin yüzdürülebilirliğiyle alakalı yani...

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – O prosesle alakalı bir şey, ek sürüler olmasıyla. Proses şu anda tüm Türkiye’de bütün yemler ekstrüder ve sindirilebilirliği yüksek olan yemler. Dolayısıyla atık da burada yüzde 10-15’leri geçmiyor.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Genel itibarıyla bittiyse içeriği gezelim biz, zaman şeyimiz de var ya.

Masanın o tarafında, milletvekillerimizin sormak istediği, eklemek istediği bir şey var mı?

Buyurun.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Şimdi, Meclisimizdeki Komisyonumuza gelen genel müdürler, STK’ler, bunlar dertlerini anlattılar, dinlediler, alanda da dinliyoruz. Ben bir şey anlamaya çalışıyorum, sektör ihracata dayalı, ihracat da 2 milyar dolar, inşallah ileride daha da fazlalaşır, yaratılan katma değer var, istihdam var. Burada anladığım şey: Bir denizcilik ve balıkçılık bakanlığına ihtiyaç duyuluyor. Ben kendi adıma söylüyorum, anladık ki bu işin içinde Turizm Bakanlığı var, bu işin içinde Ulaştırma Altyapı var, bu işin içinde Çevre Şehircilik var, bu işin içinde Orman Bakanlığı var. Sizin derdinizi anlatacağınız makam... Siz diyorsunuz ki “Bu genel müdürlük olsa daha böyle güçlü...” Değil. Yani güçlü, kuvvetlendirilmiş, güçlendirilmiş bir genel müdürlük de bu işin altından kalkamaz, bürokratik engellere takılır. Ama mutlaka ve mutlaka -kişisel kanaatimi söylüyorum, dinlediklerinden anladığım bu- bir bakanlık kurulmalı ve bu bakanlık bu organizasyonun “su ürünleri bakanlığı” olmalı.

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Denizcilik bakanlığı altında su ürünleri genel müdürlüğü...

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Siz şimdi gidiyorsunuz bir yere, Turizm Bakanlığından gelen ekipler diyor ki: “Hayır, asla bu böyle olmaz.” Bir iskele yapmak istiyorsunuz, Çevre Bakanlığından geliyorlar, Orman Bakanlığı geliyor. Demek ki buradan benim anladığım, bir bakanlık şart; güçlendirilmiş, kuvvetlendirilmiş bir genel müdürlükle olmaz bu iş.

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Sonuç olarak, baktığınızda, üç tarafı denizlerle çevrili bir ülkenin denizcilik bakanlığının olması bence gayet normal yani.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Teşbihte hata olmasın ama kuvvet komutanlıkları var, değil mi? Hava kuvvetleri komutanlığı var, kara kuvvetleri komutanlığı var, deniz kuvvetleri komutanlığı var. Ekonomik açıdan baktığınız zaman denizcilik bakanlığının olması...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Şimdi, Sayın Vekilim, bunlar şaka gibi dursa bile mesela bizler de iki aydır çalışıyoruz değil mi? Hayatıma mal olan, daha önce hep kafamda dolaşan ama adını koyamadığım şey “mavi ekonomi”. İşte, bu tarz, Mavi Vatan kavramını benimle ilgili internete girdiğiniz de 2011 yılında slogan olarak Türkiye’nin gündemine taşıyan kişi benim, pek çok yerel gazete de şey yapmıştı onu. Ama diyorum ki mavi ekonominin soyut bir kavram olduğunu kabul edersek mavi vatani somutlaştıran mavi ekonomiydi. Oysa imparatorluğun da en güçlü zamanı Akdeniz’i bir Türk gölü hâline getirmişti. Şimdi, sen, denizdeki hak ve menfaatlerini, işte, bunların hepsini, bunların ayrıntısını bir bilinç içerisinde, geliştirilmiş planlarla, stratejiyle eğer hayata koymazsan ve sonuçta bunu ekonomik olarak bir noktaya taşıyamazsan sloganlar insanın karnını doyurmaz, bunlar bir şey ifade etmez. Mühim olan oradaki faaliyetlerindir, onları nasıl yaptığındır yani.

Biz şimdi konuşuyoruz ama gemi alanları sorunu var, balık sorunu var. Ağabey, bak, şurada herkesin yüzünün kızarması lazım. Sorumlu imza veterinerde, balığı konuşuyoruz, ülkede kaç bin tane su ürünleri mezunu mühendis arkadaş var ama imzayı veteriner atıyor. Ya, böyle bir paradoks olabilir mi ya? Böyle bir akıl tutulması olabilir mi? Bunun gibi nice ayrıntılar var.

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Ve balık hastalıklarıyla ilgili tüm temel dersleri görüyorsunuz arkadaşlar Sayın Vekilim.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Ama o herhâlde çift tırnaklı, tek tırnaklı ona bakıyor yani.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şöyle söyleyelim, bunu düzeltelim, veteriner de baksın, buna bir şey demiyoruz da...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Bakmasın ağabey, veteriner gitsin, tırnaklara baksın.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Veteriner de baksın ama bunun yanında su ürünleri mühendisleri de elindeki yetki...

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Aynı şekilde dalgıçlıktan, dalgıçlarla alakalı da sorunuz var aslında.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Dalgıçlar bekliyor şu anda Güzelbahçe’de, onların da ciddi sorunları var.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Değerli vekillerimiz, var mı ekleyecek bir şeyiniz? Sizlerin de ekleyecek bir şeyi yoksa...

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Çok küçük bir şey ekleyebilir miyim Başkanım, bu dalgıç mevzuatıyla alakalı. Bizde kesinlikle profesyonel balık adam çalıştırılması isteniyor, bunun da ağır bir eğitimi var, çok da fazla bulamıyoruz, sektörde çalışacak insanlar da yok. Bizim dalış derinliklerimiz nispeten çok daha emniyetli yani arkadaşlar 10 metreyle 20 metre arası bir derinlikte mesai geçiriyorlar. Dolayısıyla bununla ilgili bir yeni yönetmelikle beraber “çiftlik dalgıcı” tanımını çıktı. Bu eğitimin daha rahat hâle getirilmesi ve belgelerin daha kolay alınabilir olması istihdam açısından daha iyi olacaktır diye düşünüyorum.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Sürekli eğitim merkezleri herhâlde bunu...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Belki kendileri 66 tane koca koca, büyük büyük firmalar. Bu ara elemanları yetiştirmek için bölgede, sonuçta imar planı içerisinde eğitim kurumları da var. Burada siz kendiniz birleşip ona bir ara eleman yetiştirecek meslek okulu açabilirsiniz hep beraber, Milli Eğitim Bakanlığımızla beraber.

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Birçok girişim oldu bakın.

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Bütün personelin eğitim masraflarını biz karşılıyoruz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Dalgıçlıkla ilgili meslek yüksekokulu açılır, hatta bazı organize sanayi bölgelerinde kredilerle ve burslarla beraber öğrenci alınıyor, öğrenciye bir anlamda iş garantili eğitim veriliyor. Lise ve meslek yüksekokulu bağlamında dalgıçlıkla ilgili ve oradan başlayıp bir iş garantili meslek okulu kurulabilir.

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Var, var efendim ama şu anda çok daha genel tutuyorlar bunu. Dolayısıyla onlar hani yurt dışında veya büyük gemilerde profesyonel balık adamlık yapmak daha fazla işine geliyor adamın. Dolayısıyla bu tip işlere gelmiyorlar.

NAZIM ELMAS (Giresun) – O zaman öğrenci sayısını artıralım, yeter ki gitmesin.

ÖZSU BALIK KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN ÇAKIR – Bu da bir seçenektir. Bu limanda bile olabilecek bir şey, liman başkanlığı tarafından...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Biz bir toplantıda konuştuk sürekli eğitim merkezinde böyle bir eğitim vermeye başlıyor Ege Üniversitesi.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Sayın Başkanım, kayda geçmesi açısından da şunu söylemek isterim, sen de şunu diyebilirsin “Her şeyi taksit taksit niye söylüyorsun?” diye.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Estağfurullah.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Şimdi, karadaki bir makamın bir amiri, bir vasıtası vardır değil mi, hizmet vasıtası? Hani makam arabası demeyelim de mevzuatta sadece valilere ve bakanlara makam arabası vardır, diğerlerinin adı hizmet aracıdır ama vardır. Hangi liman başkanlığını denize teknesi var? Ben bu projeyi çalıştım, bir demo da yaptırdılar bana. Sonra da projeden vazgeçildiği için ben bu projeyi maliyetinin yarı fiyatına Van’daki üniversiteye hediye ettim, hâlen de orada kullanılıyor. Hiçbir yerin vasıtası yok. Vasıtası olmayan bir liman başkanı ihtiyacını nasıl karşılıyor biliyor musun? Bir şey olduğu zaman eşe dosta telefon ediyor, balıkçıya veya işte teknesi olana “Beni şuraya kadar atar mısın?” diyor.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Orada Sahil Güvenlik gibi o botları kullanamıyor mu?

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Sahil Güvenlik ile Liman Başkanlığı, Kıyı Emniyeti gibi zaten bu kavramların da tekrar ele alınıp yönetilmesi lazım. Ama sonuçta Kıyı Emniyeti farklı çalışıyor. Bakın, şöyle...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Devletin o havuzları da beraber kullanması lazım.

İLKNAK SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM DİREKTÖRÜ SALİH KÖSELER – Ama farklı bakanlıklara bağlı olduğu için...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Şimdi, liman başkanlıkları direkt bakanlığa bağlı, Denizcilik Genel Müdürlüğüne. Onların hizmet yönetme ve iş takip şekilleri farklıdır. Kıyı Emniyeti ayrı bir genel müdürlüktür, onun işi farklıdır, Sahil Güvenlik farklıdır. Sahil Güvenliğin tabii çok vasıtası var, elemanı var, Kıyı Emniyetinin de keza aynı şekilde bir yere kadar bu imkânları var ama liman başkanlıklarının aracı gereci yok.

NAZIM ELMAS (Giresun) – O zaman devletin araç gereçlerinin verimlilik açısından ortak bir havuzdan kullanılması noktasında da bir madde...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Bana göre üçünün tek çatı altında toplanması lazım. Mesela dünyanın çoğu yerinde bu böyledir.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 15.02

2 Aralık 2023 Cumartesi

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.24

BAŞKAN: İsmail Emrah KARAYEL (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Nazım ELMAS (Giresun)

SÖZCÜ: Barış KARADENİZ (Sinop)

KÂTİP: Hilmi DURGUN (Antalya)

(Güzelbahçe-Yalı Balıkçı Barınağı)

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Toplantıyı açıyorum.

Buyurun.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Ege Bölgesi Gırgır Balıkçıları Derneği Başkanlığım aynı zamanda İzmir Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliğinin de Başkanlığım. Yaklaşık on iki veya on beş yıldır ikisinin Başkanlığını, Yönetim Kurulu Başkanlığını yönetiyorum. Aynı zamanda da Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliğinin de Ankara Merkez Birlik Başkan Yardımcısıyım. Merkez Birlik Başkanları da burada onları da tanıtacağız.

Öncelikle Türkiye Cumhuriyeti’nin Büyük Millet Meclisinde bu balıkçılık araştırma komisyonunun sayın vekilleri, değerli vekilleri bizlere geldiğiniz için çok çok teşekkür ediyoruz.

Hepinize “Hoş geldiniz.” diyoruz.

Sayın Başkanım, sayın vekillerim, evet, bunun kuruluşuna, bu araştırma komisyonunun kuruluşuna yardımcı olan bütün vekillerimize teşekkür ediyoruz. Bu iş, balıkçılık komisyonunun Mecliste kurulması bizi çok mutlu etti. Seçim öncesinde bir sefer geldik, görüştük, çok iyi şeyleri konuştuk orada. Önceki Komisyonda konuştuk, mutlu olduk yani böyle bir Komisyonun seçimden sonra ikinci sefer kurulmasından çok mutlu olduk. Artı bölgelere böyle gidip de bölgelerin, balıkçılarımızın sorunlarını dinlemenizden çok çok daha mutlu olduk. Biz de sizlere bu sorunları... Burada bütün balıkçıları toplamaktansa ben pazartesi gününden beri saat 2’den saat 5’e kadar bütün balıkçıları, üyeleri buraya toplayıp herkesin görüşünü -üniversite görüşleri de vardır burada- alarak sizlere hem ülkemiz ve bölgemizde sürdürebilir balıkçılığın geleceğiyle ilgili bir dosya sunacağız Ege Bölgesi’yle ilgili hem de Ege Bölgesi’ndeki balıkçı barınaklarının mevcut durumlarını size sunacağız.

Şu anda Türkiye’nin tabii ki her bölgesinde zor bir şekilde balıkçılık yapıyoruz ama biz Ege Bölgesi’nde biraz daha zor şartlarda balıkçılık yapıyoruz. Neden zor şartlar? Ege Bölgesi tabii ki Yunanistan’la, adalarla iç içe olan bölgedir yani Ege Bölgesi’nde bizim uluslararası sular hariç deniz kullanma sahamız yüzde 7’dir. Yüzde 7’nin de yüzde 3’ünü kullanıyoruz balıkçılıkta. Ondan sıkıntılarımız olduğu için şimdi biz de bunları size yazdık, bildireceğiz. Sayın Başkanım, önce tanışalım mı, arkadaşlarımızla tanışalım mı?

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL - Tabii, tabii, konuşun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Şimdi, Sayın Başkanım, bizim balıkçılıkla ilgili bir önsözümüz var, bunu bir okuyalım mı?

Okutuyorum:

“Türkiye’nin toplam kıyı uzunluğu adalar hariç 8.592 kilometredir, balıkçı tabiriyle 4.500 mildir. Hopa’dan Mersin’e uzanan bu uzun şeritte irili ufaklı 400 adet balık barınağımız bulunmaktadır. 2022 yılında su ürünleri üretimi bir önceki yıla göre yüzde 6,2 artarak 849.808 tona ulaşmıştır. Üretimin yüzde 30’unu avcılık yoluyla elde edilen deniz balıkları oluştururken yüzde 60,6’sını da yetiştiricilik ürünleri oluşturmaktadır. Üretimin balık avcılarına düşen yüzde 30’luk kısmında balıkçılarımız avladıkları balıkları bu 400 adet balıkçı barınağında elverişli olan noktalarda karaya çıkartmış ve gemilerini barınmak için yine bu barınaklarda bağlamışlardır.

Peki, bu balıkçı barınaklarımızın durumu nedir? Bu sorunun cevabını olumlu şekilde cevaplamak isterdik ancak maalesef sıkıntı oldukça büyük. Geçtiğimiz yıllarda dünyayı saran Covid-19 salgınından sonra ülke genelinde hepimizin bildiği gibi karavan, “tiny house” evler ve bizleri yakından ilgilendiren özel yat ve teknelerin alımı konusunda patlamalar yaşanmıştır. Alınan bu özel yat ve teknelerin barınmaları ekonomik koşullardan sebep marinalar olmayıp balıkçı barınaklarına yüklenilmiştir. Balıkçı barınaklarını âdeta istila ederek barınakların asıl sahipleri olan balıkçı gemilerimiz kendi evlerinden sokakta kalmıştır. Bazı balıkçı barınaklarında yakaladıkları balıkları karaya çıkartmak için uygun bir yer dahi bulunamamaktadır; bu, son dönemde yaşadığımız sıkıntıların en önemlisidir. Bunun tek çözümü ise yatların ve teknelerin barınacağı yani marinaların yapılması ya da mevcut marinaların büyütülmesidir.

Peki, ya diğer sorunlarımız... Diğer sorunların en başında barınaklarımızın imar durumu gelmektedir. Sistemde barınak olarak yeri belirleyen Tarım ve Orman Bakanlığıdır. Tarım ve Orman Bakanlığı kendi bütçesinden bu alana barınak yapılması için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından bütçe aktarır. Projenin tamamı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından tamamlanır ve tekrar Tarım ve Orman Bakanlığına devredilir, Tarım ve Orman Bakanlığı da genelgeyi uygulayarak balıkçı barınaklarını öncelikle o bölgedeki balıkçıların oluşturduğu birlik ve kooperatiflere kiralama yapar fakat ne yazık ki bu alanın ne ada ne paftası vardır çünkü barınak deniz kıyısı doldurularak yapılmıştır, yetkisi de Kıyı Kanunu’na göre Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesindedir. Tabii ki bu durumda imar izin belgesinin de olma ihtimali sıfırdır. Bu alanı kiralayan birlik ve kooperatif yöneticileri elektrik, su ve iş yeri izin belgelerini alabilmek için ilgili belediyelerle âdeta savaş veriyorlar çünkü iş yerlerinin numaratajı dahi yoktur. Devletin en önemli bakanlıkları tarafından yapılan bu barınaklar maalesef belediyeler nezdinde geçekundu konumundadır. Yapım sırasında ortaya çıkan bu sorunun temelden çözümü, deniz dolgusunun bitimi sonrasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından alınan ada ve pafta numarasına işlenmesidir. Böylelikle doldurulan alan devletin tapulu malı olacaktır.

Barınaklarımızın bir diğer sorunu ise geçmiş dönemde yapıldığı için kapasitelerinin yetersizliğidir. Oysa bazı balıkçı barınaklarına yapılacak ufak dokunuşlarla barınaklarımız kapasite bakımından 2 katına çıkartılabilir. Bu konuda bakanlıklarımız, oluşturulacak özel komisyonlarla -ki bu özel komisyonlar içerisinde balıkçı temsilcilerimiz mutlaka olmalıdır- bir an önce çalışmalar yapılmalıdır ve bu çalışmalar sonucunda belirlenen barınakların büyütülmesi sağlanmalıdır.

Balıkçı barınaklarının yapımı sonrasında en önemli unsurlardan biri üstyapılarıdır. Balıkçı barınaklarına yapılacak üstyapılarla ilgili olarak 06/11/2019 tarihinde 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu’nda değişiklik yapılmış, barınaklardaki üstyapıların da altyapılarla birlikte Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yapılması kanuna işlenmiştir. Balıkçı Barınakları Yönetmeliği henüz bu kanuna uygun olarak güncellenmemiş olsa da balıkçı barınaklarının üstyapı tesislerinin Bakanlıkça yapımı mümkün hâle gelmiştir. Balıkçı Barınakları Yönetmeliğinin Tarım ve Orman Bakanlığıınca güncellenerek mevcut balıkçı barınaklarındaki ihtiyaçlara göre üstyapı detaylarının belirlenerek Bakanlığa bildirilmesi hâlinde altyapı tesisleri gibi üstyapı tesislerinin de yatırım programına alınması için Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı nezdinde girişimde bulunulabilecektir.

İlaveten, balıkçı barınaklarımızdaki teknelerin bakım onarımı için tersanecilik hizmetinin verilebileceği alanların da sayılarının artırılması gerekmekte olup aynı kapsamda bu tesislerin planlanması da yapılabilmelidir.

Saygılarımla.

Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Aksoy.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Sayın Vekillerim; bir teşekkür daha etmek istiyorum Sinop Milletvekilimiz Sayın Barış Karadeniz’e. Bu Komisyonun oluşumuyla ilgili daha önce de bize gelmişti, onun da çok çabası olduğunu biliyorum. Sayın Vekilim, size çok teşekkür ediyorum, Komisyon oluşumuyla ilgili çok mücadeleniz var, bütün Türkiye’yi gezdiniz, çok teşekkür ederiz.

Sayın Başkanım, Sayın Vekillerim; Ege’deki balıkçı barınaklarının sorunlarına geçelim. Kısa kısa bir geçelim balıkçı barınaklarını, orayı göstere göstere.

Menderes Ahmetbeyli Balıkçı Barınağı Kuşadası Körfezi’nde bizim olmazsa olmaz dediğimiz bir balıkçı barınağıdır ama balıkça barınağına üç dört yıl önce biz ÇED’le projesiyle başladığımız zaman ana mendireğin çok derine gitmesi diye bir sonuç çıktı. Ama biz biliyoruz ki şu andaki devletimizde ana mendireğin derinliği falan artık çözülecek hafif şeyler. Bunun bu körfezde olması, bizim Ege Bölgesi’nin yani Kuşadası Körfezi’nin balıkçılığımızı kurtaracak, bir an önce yapılmasını istiyoruz barınağın.

Menderes Özdere Yat Limanı... Menderes Özdere Yat Limanı’yla ilgili diyeceksiniz ki “Siz balıkçısınız, yat limanıya niye ilgileniyorsunuz?” Sayın Vekillerim, Sayın Başkanım; Menderes Özdere’de 250 kapasiteli bir yat limanı yapılmak istendi, liman plan projelere girdi; tabii ki büyükşehirden imar izni verilmeyince kaldı. Biz bunu niye istiyoruz? Özdere’deki balıkçı limanının içerisi tamamen özel teknelerle dolu olduğu için dedik ki: “Burada bir yat limanı olmasını biz de istiyoruz, bizim için çok da iyi olur; o tekneler yat limanına gider, biz de balıkçı limanını kullanırız.” Bu Ege’nin çoğunda da böyledir. Yarısını zaten askeriye aldı, Sahil Güvenlik aldı, biz oraları kullanamıyoruz.

Seferihisar Doğanbey-Payamlı Balıkçı Barınağı... Bu bölge de bizim için oldukça önemlidir ama bunun plan projesini çizdik, hepten göz ardı edildi, gitti. Buna ben fazla bir şey demeyeyim size çünkü bu kaldı böyle.

Seferihisar Akarca var, bu gündemde. Sağ olsun Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız bu limanı gündeme soktu, plan programları oldu; şu anda yatırım projesine geldi. İnşallah...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Orada kadın bir başkanımız var, değil mi?

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY –Değil, Mustafa Gül.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Öbürü müydü?

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Gümüldür.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Gümüldür’deki kadın başkanımız.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Gümüldür’de kadın başkan ama Sayın Vekillerim, Gümüldür’deki liman balıkçı statüsünde değil; belediye mi yaptı, Ulaştırma Bakanlığı mı yaptı daha herhangi bir şey belli değil. İzmir’de o şekilde 3 tane liman var, az önce de imzaladı Başkanımız.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Çeşme Alaçatı’daki.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Alaçatı’daki, İnciraltı, bir de Karşıyaka; öyle 3 tane limanımız var, sahibinin kimliği belli değil.

Şimdi, bizim Seferihisar Akarcılar bizim için Sığacık Körfezi’nde yoğun balıkçılık olan bir yer. Bu limana ödeneğinin çıkıp bir an önce başlanması lazım; bu bizim için çok önemli bir limandır hem bölge için hem gırgır balıkçıları için. Aynı zamanda orası da trole açık bir bölgedir, trol tekneleriyle ilgili çok önemli bir limandır, bir an önce yani... Bunu Altyapı Genel Müdürüyle konuştum, belki de bu önümüzdeki ay içerisinde Plan ve Bütçe Komisyonuna girer...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Hacer Hanım’la konuştunuz mu?

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Konuştum, Yalçın Bey’le de konuştum, Altyapılar Genel Müdürüyle de görüştüm. İnşallah, onlar yatırıma girecek.

Urla Zeytineli Balıkçı Barınağı, orası da tabii ki bizim için balıkçılığa uygun bir bölge ama zannedersen bu limanın plan, projesine bakılırsa biz bu limanda balıkçılık yapamayız, balık avcılığı yapamayız ama burada böyle bir liman olursa diğer limanlardaki yatlar, özel tekneler bu limanı kullanır, biz de burada rahat ederiz.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Şurada bir şey mi var?

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Ada.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Yok, bir balıkçı barınağı gibi bir şey mi var?

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Çekek alanı.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Yok, şu köşesinde bir şey var, bir şeyi görüyorum.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Şehirleşme var, köy var burada yani.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Şurada bir iskele gibi bir şey var.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Yok, iskele değil, köy...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Var, bir şey var orada.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Köy var orada yani çok güzel bir yer orası, Zeytineli köyü var orada.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Şimdi, o iskele... Muhtemelen buraya bunu yaparsak bura yat limanı olacak, orayı da siz kullanacaksınız öyle mi?

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Olsun, yat limanı olsun Sayın Başkanım, yatla bizim limanımıza gelmesinler.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Hayır, burada bir şey var çünkü de.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Karaburun Salman Köy Balıkçı Barınağı. Karaburun Salman Köy Balıkçı Barınağının bütün planları, projeleri çıktı. Ben özellikle buraya Ulaştırma Bölge Müdürümüzün rızasıyla kendim de gittim, oradaki, bölgedeki, Karaburun’daki yerel yönetimle görüştüm, çok güzel bir balıkçı barınağıdır ama imar izni, ÇED’i olmadığından dolayı bu liman da kaldı. Bu limanın özelliği, kuzeyden güneye giden, güneyden kuzeye giden Karaburun, Ege’nin tam ortası. Yani her zaman burada fırtına olan bir yerdir, buraya her zaman bir yat girer, bir balıkçı girer, bir de oradan geçen tekneler girer, çıkacak olan bir limandı burası, çok güzel de bir yerd. Bölgemizin Belediye Başkanı “Hayır, kesinlikle istemiyorum.” dedi ve olmadı, bunun olmasını da istiyoruz.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Belediye Başkanı niye öyle yaptı?

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Belediye Başkanı da bir şey söyledi Sayın Başkanım, söyleyeyim mi? “Benim annem Hopalıdır, ben çok inadım, size izin vermem.” Senin annen Hopalı, o zaman ben kazandım dedim. Benim annem de babam da o inat yerdendir, Rizeliyiz dedim ama yine yapamadık, yapacağız inşallah, sizlere güveniyorum.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – İnşallah, inşallah.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Urla Gülbahçe Balıkçı Barınağı... Sayın Vekilim, bu da şu anda yürürlükte, inşallah burada bitecek, bu planları, projeleri çizilmiş.

Mordoğan Balıkçı Barınağı... Değerli Başkanım, sayın vekillerim, yani Mordoğan Balıkçı Barınağı yapılmış, şu anda atıl bir hâlde duruyor ama Mordoğan Balıkçı Barınağını biz şu anda yüzde 10 kapasiteyle kullanıyoruz. Projede de gördüğünüz gibi Mordoğan Balıkçı Barınağının ana mendireği, yaklaşık 400-500 metre mendirek var, biz bu ana mendirekte bir an önce rıhtım yapıp balıkçıların kullanımına açılmasını istiyoruz. Bomboş bir liman yani çok da önemli bir bölge, balıkçılık için önemli bölge. Şu karşı mendireğe biz rıhtım istiyoruz yani gelip teknelerin yanaşacağı bir yer istiyoruz, kullanamıyoruz. Mordoğan Balıkçı Barınağını şu anda Sahil Güvenliğimiz yediemin deposu olarak da kullanıyor değil mi? Denizde yakalanan yasa dışı tekneler için Sahil Güvenlik burayı yediemin deposu olarak kullanıyor. Tabii, bu da limanda bizim için bayağı bir yer kaybı oluyor. Şu ana mendirek, tali mendireği Sahil Güvenlik aldı zaten, orayı Sahil Güvenlik kullanıyor. Ana mendireğe 250-300 metre bir rıhtım yapılsa bize, Ege Bölgesi'ne büyük bir fayda sağlayacağından biz eminiz, inşallah böyle olacak.

Güzelbahçe Yalı Balıkçı Barınağı... Yani burası, şu limanımız, onu da birazdan göstereceğiz size. Bu limanımız şu anda boş hâli, yeni yapılmış hâli. Bunun proje aşamasında 500 balıkçı, 500 özel yat koyacaktık. Bu liman, şu anda, 750 metre ana mendireği, o zamanki 500 yat ile 500 balıkçı teknesindeki ana mendirek uzunluğu 1.500 metre olacaktı, Seferihisar Kavşağı'na kadar gidecekti, 500 yat şu bölümde bulunacaktı, 500 yat limanın girişine oldu, olmadı, 750 metre oldu ama benim de bir ahđım var, burada istemediler, çok sonradan istediler ama ben de diyorum ki arta kalan yerlere yat koyuyoruz, belki yatları gördünüz burada. İnşallah, bir gezme fırsatı olsa da gezeriz orayı vakit kalırsa bir gezelim. Burayı da bu şekilde değerlendirdik, yaptık, şu anda Türkiye'de en fazla balıkçıya hizmet veren liman oldu. Karaya tekne çekiyoruz, yat bağlıyoruz. Şu anda, Bodrum'dan, Didim'den, Ayvalık'tan, Kuşadası'ndan, Dikili'den buradan karaya bakım için çekilen tekneler var. Biz bundan çok memnunuz, çok da iyi bir şey yaptığımızı inanıyorum.

Eski Foça Balıkçı Barınağı... Bu iskeleler, gördüğünüz şekilde. Bunlar iskele ama bunlar balıkçı için yapılmış iskeleler, bu iskeleleri maalesef balıkçı değil, bir tanesini, birincisini Sahil Güvenlik kullanıyor, ikincisini ve üçüncüsünü fotoğrafta gördüğünüz gibi özel tekneler kullanıyor. Biz, bu özel tekneleri buradan çıkarmaktan biraz güçlük çekiyoruz. Nedenini de söylüyorum, artı, bu limanda bir usulsüzlük oldu diye kooperatifin elinden alındı liman, balıkçı kooperatifinden elinden alındı, şu anda sahipsiz, bunun da bir an önce yine balıkçı kooperatifine devrini, sahiplenilmesini istiyoruz ki bu tekneler buradan çıksın. Yani biz yatlara bir şey demiyoruz, özel teknelere bir şey demiyoruz ama özel tekneler diyor ki: “Bu liman sizin değil ki niye karışyorsunuz?” Liman bizim ama biz nasıl burada limanları kontrol altına aldık, savunuyoruz, diyoruz ki...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Orada işgalciler.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Orada işgalciler var. Evet, Sayın Vekilim, çok teşekkür ederim.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Peki, orada ben geçen hafta Foça’da şeye gittim. Dikili’de perişanlardı.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Dikili’deki. Geleceğiz oraya şimdi, geliyor Sayın Vekilim.

Çeşmealtı Balıkçı Barınağı... Çeşmealtı Balıkçı Barınağı da balıkçılar için yapılmış barınaktır. Biz, bu barınağın sadece karşı rıhtımını kullanmak istiyoruz ama barınağın içerisinde özel yat çok olduğundan -bakın hatta barınağın dışında bile var- biz bu barınağa 2 tane -ama 100 metre ama 70 metre- ponton iskele yapılmasını istiyoruz. Ponton iskeleye Ulaştırma Bakanlığı da izin vermiyor, buna da izin verilmesini istiyoruz. Diyoruz ki: “İzin verin bize, bu tekneleri buraya çıkaralım.”

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Verilmeme sebebi ne?

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Balıkçı barınaklarında yat olmadığından dolayı, özel tekne olmayacağından dolayı pontona da izin verilmiyor, marina olmadığından dolayı.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Bu pontona balıkçı bağlayamıyor mu?

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Balıkçı da bağlar ama biz oradaki balıkçı değil, yatı bağlayalım, rıhtım da bize kalsın.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Siz bağlayın diye yapıldı.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Biz de bağlayalım evet, biz bağlayalım tamam.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Siz demeyin oraya öyle şey, siz deyin ki: “Biz bağlayacağız.”

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Doğru.

Karaburun Saip Altı Balıkçı Barınağı... Bunlar 70’li yıllarda Sayın Başkanım, sayın vekillerim, bu saydığımız limanların çoğu 1970 zamanlarında yapılmış limanlar, imarı yok, ÇED’i yok. O zaman da balıkçılarımız küçüktü. Şimdi, mesela, teknelerinin draftları küçük. Mesela, bu limana benim tekne genişliğinden girmez, bende 50 metre, 15 metre genişlikte tekne var, okyanusta balıkçılık yapıyor, buralara giremiyoruz, bu limanın yatı bir tek buna göre, bir de Foça’ya yanaşıyoruz. Bunun için de bir an önce çözüm bulunup -burada fotoğrafta gözüken, gene çok tekneler olduğunu- içerisinde derinleşip, karşıda uzunca bir rıhtım yapıp balıkçıların kullanmasını istiyoruz, biz balıkçı olarak kullanmak istiyoruz bu limanı.

Karaburun Yeni Liman Balıkçı Barınağı... Evet, bu liman da 70’li yıllarda yapılmış hatta askeriye için de bizim Silahlı Kuvvetlerimiz için çok özellikli bir limandır. Bunu da karşısında uzunca boş bir alan var tekne yanaşması için, biz bu alanı da rıhtım yapıp, teklerimizi yanaştırıp bu limanı da daha güzel bir şekilde kullanmak istiyoruz.

Menderes Özdere Balıkçı Barınağı... Demin dediğim gibi, bizim Menderes Özdere’den yat limanı istememiz sebebimiz bunlar işte, bu tekneler. Bunlar o yat limanına gitseydi de biz bu menderes Özdere Balıkçı Barınağı’nı kendimiz kullansaydık çok mutlu olurduk. Yat limanı olmadığından dolayı özel tekneler de oradaydı, bu özel teknelerin artmasının sebebini de sayın vekillerim, Sayın Başkan; hepimiz biliyoruz. Bu pandemiden dolayı Türkiye’de biliyorsunuz özel tekne sayısı arttı, herkes bir tekne aldı, gitti limanlarda, konuşlandı tekne içine, çok da rahat ettiler, Covid de bulaşmadı.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Aynen, Rusya Savaşı’ndan sonra gelenler oldu.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Evet, Rusya Savaşı’ndan sonra gelenler oldu, tekneler arttı, o oldu, bu oldu.

Şimdi, Seferihisar Sığacık Balıkçı Barınağı... Direkt Metin Başkanımı ilgilendiren bölge. Seferihisar Sığacık Balıkçı Barınağı fotoğrafta gözüktüğü gibi şu anda balıkçı barınağı içerisinde hep özel tekne var, yat var, özel tekne de var. Biz, barınağın arkasını, rıhtımı, taşları iskele olarak kullanıyoruz, bu taşları. Bizi buradan biri, balık boşaltırken görürse, bir Avrupalı der ki: “Bu Ege’de bu ilkel yaşam nedir?” Ben tarifini yapayım size, taşlara yanaşıyoruz, bir tahta koyuyoruz, tahtanın üstünde bizim adam arabaya gidip geliyor. Birkaç kişi de düştü, -reislerimiz de biliyor- birkaç kişi de tahtadan yere düştü, iyi ki ölmedi. Metin Başkanım da her gün beni arıyor “Balıklar yere döküldü. İşte, buraları temizle.” Tahtanın üstüne balık boşaltıyor, bu zamanlarda bu olacak iş değil, ya böyle tahtaların üstünde balık boşaltmalar. Biz, bunun arkasına kısa çözüm... Geçen Ulaştırma Bakanımız da buradaydı, bize kısa çözümler yazın dedi. Kısa çözüm bunun arkasında hemen böyle bir ritim yaparak balıkçılarımızı rahat ettirin. Buranın balıkçı barınağı da var, yapılacak olan balıkçı barınağı var, balıkçı barınağı yapılana kadar biz buraya kısa bir önlem almak için hemen rıhtımın arkasına, limanın arkasına güzelce betondan bir rıhtım yapıp bu on güne olacak bir şeydir yani.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Az maddiyatla bu iş olabilir.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Evet, bir de az maddiyattan dediği gibi Başkanım.

Urla Balıkçı Barınağı... Urla Balıkçı Barınağı da bölgemizde en güzel yat limanlardan bir tanesi oldu, Urla iskele, belki gördünüz, Sayın Vekilim biliyor. Burada da bizim balıkçılarımız gidiyorlar ama yer bulamıyor geliyorlar burada diyorlar ki: “Urla’ya gittik, yer yok. Balıkçı barınağını kullanamadık.” bunun içerisinde çoğunlukla da yat var. Buna ponton olmaz, bunun kapasitesi küçük. Yani burada 2 tane ponton, bunun karşısında 2 tane... Ama pontona vermiyor, izin vermiyor, yat limanı değil orası balıkçı limanı.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Çok fazla balıkçı var.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Tamam, 2 tane ponton, iskele balıkçılığı yapılmasını istiyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Yok, ondan başka bir şey varsa...

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Alternatifi yok, ondan başka bir alternatifi yok oranın.

Çandarlı balıkçı barınağı, Çandarlı Körfezi’ndeki tek balıkçı barınağımız; burayı da kullanamıyoruz. Bunda ponton var, kimse görmedi, ponton yaptı Kooperatif Başkanı -o da benim gibi biraz cesaretli, ben nasıl buraları yapıyorum, o da cesaretliydi- yatları yanaştırdı. Bunun da arkasında menderesini hiç kullanmadan balıkçılarımıza bununla taşların arkasına güzelce bir rıhtım yapılıp balıkçılarımız bu iskeleyi, bu limanı kullanabilir, liman arkasında, taşların arkasında. Az masrafla güzel iş.

Didim Taşburun Balıkçı Barınağı var, uzun yıllardan beri bu liman orada yapılmış bir liman, menderes deltasının kumunu getirerek bu liman yapılmış zamanında. Şimdi bu üreticiler birliği yani Çipura Levrek Üreticileri Birliği bu limanı aldı, kiraladı, bunun içerisinde şimdi boşalttı kendi parasıyla -aslında devletin yardım etmesi lazımdı- boşaltıyor. Bu liman içerisinde de inşallah boşaltırken sonra güzel rıhtımlar yapıp bu limanı da kullanacak şekilde getirmemiz lazım. Bizim Ege Bölgesi için çok önemli bölgelerimizden bir tanesidir, biz güneye doğru gittiğimiz zaman burada balıkçılık yapıp bu limanı kullanmak istiyoruz.

Çeşme Dalyanköy Balıkçı Barınağı... Sayın Başkanım, sayın vekillerim; balıkçı olarak biz bu limanı kullanmak istemiyoruz, biz üzgünüz bu limandan. Ama ne yapalım, yerimiz yok, yanaşacağımız bir yer yok. bu kadar yatın içerisine bu balıkçılar.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Bunun alternatifi neresi var?

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Bunun alternatifi hemen bunun arkasında bir yerimiz var, onu Ulaştırma Bakanlığına bildirin bir alternatif yer bulalım oraya, bu barınaklar...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Burası artık şey oldu ya, bir de en lüks balıkçıların olduğu..

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Bizim bu barınaktan çıkmamız gerek. Arkadaşlar, Yusuf Başkan rahat ediyor musunuz içerisinde?

YUSUF UZUN – Girip çıkarken pervaneye sarıp halatlarını...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Evet, yerleşim yeri burası ve en lüks yerlerden biri.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Yani burada biz balıkçıyız ama özel tekneyi de koruyalım dedik, tamam burası bir körfez. Belki biliyorsunuz, sayın vekilim, çok iyi biliyor, biz bu limanı kullanmak istemiyoruz. Neden istemiyoruz? Yazın bu yazlıkçılar geliyor, bunlar geliyor, her gün bize “Egzozunuz çok gürültü yaptı, çok ses yaptınız. Neden?” diyorlar, balıkçı sabah denize gidiyor ki piyasaya balığı yetiştirelim. Burada insanlar uyurken biz orada rahatsız ediyoruz insanları; doğru, rahatsız ediyoruz.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Çok yerleşim yeri orası.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Evet, çok güzel de bir yer, çok da pahalı bir yer.

Sayın Başkanım, sayın vekillerim; kuzeye doğru çıktığımız zaman da en önce gelen, bizim en çok kullanacak olduğumuz liman Dikili Balıkçı Barınağı. Dikili Balıkçı Barınağı şu anda kapasitesinin de çok çok üstünde dolu bir liman yani balıkçının yanaşacağı bir yer olmadığı için Dikili Balıkçı Barınağı’na da Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bir proje çıkardı, bu projeyi çıkardı da bunun sahilinde de plaj olduğundan dolayı, belediye istemedi dedi, dedi ki balıkçı barınağı. Şimdi, biz diyoruz ki: Biz Ulaştırma Bakanlığı burada bu limanı 200 metre daha uzatırsa, plajı da etkilemez. Plaj örnekleri de çok verebilirim, ben Karadeniz’i biliyorum, Amasra’da plaj limanın içerisinde, oradan da plaj limanın içerisinde, İstanbul’da Poyraz Ada Plajı da limanın içerisinde, artık bundan sonra balıkçılık çok güzel bir hâle geldi yani plajdır, balıkçıdır, biz bir arada balıkçılık yapabiliyoruz. Denizlerimize -çok affedersiniz- pis sular akıyor, balıkçılar denize akıtmıyor, balık atmıyoruz. Onun için burayı biz plaj da olsa kullanabiliriz, bu limanın 200 metre daha uzamasını istiyoruz.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Ama bunun karşısında bir yer daha yok muydu?

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Bunun karşısında bir yer var, amatör balıkçılar için yaptılar bunu, küçük.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Orada bu hafta çünkü afetten dolayı da etkilendiler.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Etkilendiler, çok küçük bir liman olduğundan dolayı, onun yapılışını da o zamanda Altyapılar Genel Müdürlüğünün yanına ben gidip dedim ki: “Büyük yapalım.” Yani biz bu yıllarda böyle limanlar yapmamız bizim için iyi bir şey değil, 70’li yıllarda nasıl küçük yaptık, şu anda tekneler büyüdü, bu limanın bu kadar küçük olması bizim için iyi bir şey değil. Ama maalesef oradaki amatör balıkçılar için yaptılar onu. Ben limanlar konusunda çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, gene, çabuk geçelim diyorsak, burada bizim Sayın Başkanım, sayın vekillerim; balıkçılık için Ege Bölgesi’nde burada bir haftadan beri almış olduğumuz birtakım kararlar var, birtakım uygulanması gereken şeyler var. Biz bu çalışmayı yaparken bizim Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğümüzle beraber bu çalışmaları yaptık, bunları yaparken bu limanları yaparken Altyapı Genel

Müdürlüğünden bilgi alarak da yaptık, onların da bize önerdikleri şey: Siz bunları Meclise sunun, Komisyona sunun, Komisyondan bize geri dönsün “İnşallah bunları yapacağız.” diye. Önemli olan burada bir şeyin imar planının açılması.

Şimdi, sayın vekillerim, bunları başlıklarını okuyalım, ondan sonra burada siz hepsini okumamıza gerek duyarsanız size bir sunum yapalım bunlarla ilgili.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Biz bunun sunumunu aldık sanki Komisyon olarak değil mi?

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI VE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ MEHMET ÖLÇER – Sayın Başkanım, o Komisyonda yaptığımızdan biraz daha farklı, bu Ege Bölgesi’nin sunumu içinde farklılıklar var, dosyada vardı ama.

EGE BÖLGESİ GİRGİR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Ulaştırınız biz, bunları size vereceğiz, bu defterler şey de sunumlar sizin.

NAZIM ELMAS (Giresun) - Bunların dışında sizin ayrıca söyleyeceğiniz bir şeyler varsa onları söyleyin, biz de notlarımızı alalım, onları zaten biz alacağız.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI VE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ MEHMET ÖLÇER – Başkanımızın söylediği gibi bir haftadır burada Ege Bölgesi’ndeki tüm balıkçıların yaptığı toplantı sonrasında bölgesel ve ülke genelinde alınması gereken 15 tane temel sorun belirlendi. Bunlar:

- 1)Ülke genelinde kota konusu ve çözüm önerileri
- 2)Hâlen uygulanan zaman yasakları ve çözüm önerileri
- 3)Bölgesel balıkçılık konusu ve çözüm önerileri
- 4)Karaya çıkış noktalarında yaşanan sıkıntılar ve çözüm yolları
- 5)Köpük yerine kasa kullanımı konusu ve çözüm önerileri,
- 6)Orkinos konusu ve çözüm önerileri
- 7)Körfez ve koordinat yasakları ve çözüm önerileri
- 8)Balık çiftlikleri konusu ve çözüm önerileri
- 9)Liman sorunu ve çözüm önerileri
- 10)Özel balıkçı, olta balıkçılığı filosu sorunu
- 11)Kıyılarda yer alan naylon ve plastik atık sorunu
- 12)Ziraat Bankasının balıkçılar için “Rastgele Kredisi”
- 13)Deniz patlıcanı sorunu ve çözüm önerileri
- 14)Sektör hattı boyunca balık yuvaları yapılması konusu
- 15)Kaçak trol şebeke avcılığının cezalandırılması sorunu.

Tabii, bunların açılımlarını sizlere verildi, ellerinizde var fakat özellikle Komisyonun üzerinde durduğu bir şey var, ona dikkatinizi çekmek istiyorum. Sektör hattı yeni çizilen bir hattır, biz Ege Bölgesi balıkçıları olarak balık avlamanın yanı sıra balıkların da gelecek nesillerde devam etmesi için bazı tedbirlerin alınması hususu konusunda çok özel davrandık. Bu sektör hattı boyunca balık yuvalarının yapılabilmesi için bazı önemli notlar aldık, bu çok önemlidir, bir de bölgesel balıkçılık konusunda notlar aldık; bu iki konu son derece önemlidir, bilginize.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Teşekkür ederim. Yani burada size de bunları dosya hâlinde verdik, uzun sürmemesi açısından, herhâlde bunları tek tek okumamıza gerek yok diye düşünüyorum.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Gerek yok, onu da zaten vermişsiniz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Sizin dışınızda bu konularda söz..

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Var, söz almak isteyen Şahin Çakan var, bir de birlik başkanlarımız var.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Şahin Bey, buyurun.

İZMİR BALIKÇI İŞADAMLARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ŞAHİN ÇAKAN – Şimdi, Değerli Başkanım, değerli vekillerim; ben sizin çok vaktinizi almayacağım. Zaten hepinizin önünde İzmir Ticaret Odasının bir dosyasını bıraktım, onun içerisinde de kendi şahsi kartım da var orada.

Şimdi biz İzmir’de bir birliktelik yakaladık, sizin bu Komisyondan önce biz İzmir Ticaret Odasının bünyesinde İzmir Büyükşehir Belediyesi, Ege Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir İl Emniyet Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı, İzmir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü, İzmir Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, İzmir Ticaret Odası, Ege Bölgesi Sanayi Odası, Ege İhracatçılar Birliği Su Ürünleri Hayvansal Mamulleri, Deniz Ticaret Odası, Türkiye Doğal Hayatı Koruma Vakfı, Deniz Temiz Derneği, İzmir Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği, İzmir Su Ürünleri Yetiştiricileri ve Üreticileri Birliği, Ege Bölgesi Gırgır Balıkçıları Derneği ve İzmir Balıkçı İş Adamları Derneği diye biz 1919 yılında -sağ olsun, Doktor Bekir Pakdemirli’nin sayesinde o zaman bize en büyük desteği sağlayan Ceyda Hanım’a ve Atıla Kaya’ya teşekkür ediyorum- böyle bir çalışma grubu kurduk ve bunu protokole döktük.

Sizin orada da görebileceğiniz protokolü en son Vali Bey’in imzasıyla Türkiye’de ilk su ürünleri çalışma grubu kurduk. Bugüne kadar 32i tane toplantı yaptık. Şimdi bizim buradaki amacımız neydi? Bizim amacımız burada İzmir bölgesinde tüm paydaşları, akademisyenlerimizi, ticari kurumlarımızı, üniversitelerimizi hepsini bir araya toplayıp masanın başında tek bir söz. Masanın başında kavga edelim ama sonuca varalım, onu da Bakanlığa bildirelim yani biz bunları, her yaptığımız toplantımızı da Tarım Bakanlığı Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne her toplantının sonucunu mail olarak gönderdik.

İkincisi, biz bu toplantılarda çıkan sonuçlarda ulaşabildiğimiz... Biliyorsunuz, balıkçılıkta birçok bakanlığa bağlıyız; Çevre Bakanlığına bağlıyız, Turizm Bakanlığına bağlıyız yani balıkçılığın sorunu esas orada çözülüyor yoksa bizim sorunlarımız yani bu sorunlar çözülmecek sorunlar değil. Burada Değerli Vekilim Sayın Barış Karadeniz bizim balık haline geldi, bizi ziyaret etti, üyelerimizin hepsiyle tek tek buluştu çünkü İzmir Balıkçı İş Adamları Derneğinin Başkanlığını yapıyorum, Türkiye’nin en büyük balık hallerinden biri İzmir’de, bakın Türkiye’nin diyorum. Bunu Sayın Barış Bey geldi gördü ve sorunun olmadığı tek yer üyelerle, esnafla tek tek görüştü, tek tek konuştu. Ben ilk defa hayatımda sorunsuz bir yer gördüm. Neden? Biz kendi bünyemizde, kendi paydaşlarımızla oturup bunları bire bir konuşuyoruz ve çözüm üretiyoruz. Balık halinin içerisindeki herhangi bir ticari ahlaksızlığa ya da farklı bir şeye izin vermiyoruz ya da derneğimizin bünyesinde kendi aramızda çözüyoruz. Şimdi dosyanın içerisinde bunlar var, çok başınızı ağrıtmayacağım ama bizler, burada İzmir’de birlikte hareket etmenin çok faydasını gördük çünkü sizin bu Komisyon kurulmadan önce çalmadığımız kapı, çalmadığımız üniversite kalmadı çünkü beraber hareket etmek lazım. Örnek verirsek, şimdi, bizim balıkçı arkadaşlarımız burada; büyük balıkçı var, küçük balıkçı var, voltacı var, tırıvırcı var, gırgırcı var, var da var. Şimdi benim görüşüm ona uymuyor, onun görüşü de bana uyumuyor ama biz ne yaptık? Akademisyenlerimizi de aldık yanımıza. Bir örnek vereyim size, şimdi dedik ki deniz çayırları var, balıkçı oraya ağ atıyor ama üniversitede akademisyenlerimiz bize şunu söyledi: “Buraya atamazsınız.”

Neden? “Sürdürülebilirlik için oraya ağ atmanıza müsaade yok çünkü balık orada üreyecek ve orada büyüyecek ve açık alana çıktığı zaman siz onu avlayabilirsiniz.” Bu mantıkla hareket ettik, bu Komisyonu kurmamızdaki amaçların başında da bu geliyor. Bugüne kadar da bayağı bir yol aldık.

Şimdi burada, bugüne kadar siyasi olarak bireysel destek aldık yani bir yerde sıkıştığımız zaman ama Ceyda Hanım olsun, ama Atila Vekilim olsun, onlar üzerinden gittik; ulaşabildik, ulaşamadığımızı yapamadık, beceremedik, yaptık veya yapmadık ama burada sonuçta Bakanlık şunu yapıyordu, sizler de daha iyi biliyorsunuz, bir görüş aldığı zaman birine yasak getireceği ya da mevzuatı değiştireceği zaman şunu yapıyordu: Üniversitelerden görüş alıyordu. Dönüyordu, üniversiteden sonra sivil toplum kuruluşlarından da görüş alıyordu, balıkçıdan da alıyordu. Bu ne oluyordu? Bir sene, iki sene içeride evrak gitti geldi ama biz bunu ne yaptık? Hepimizin ortak kararıyla bunu burada yaptık ama Komisyonda, burada sektör temsilcileri de var, arkadaşlarımız da var, biz onlara şunu önerdik: Biz İzmir’de örnek bir çalışma grubu kurduk. Bunu İstanbul’da sizler de yapın, Karadeniz’de bunu da yapınlar, Akdeniz’de bunu da yapınlar. Biz Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinde sektör meclisi olarak bir kurumun çatısı altında buna devam edelim.

Şimdi burada bizde DEMBİR’de arkadaşlar var, DEMBİR dediğimiz zaman büyük endüstriyel dediğimiz, profesyonel dediğimiz gemilerin temsilcisi, doğru. SÜRKOOP ufak balıkçının temsilcisi, 12 bine yakın üyesi var, oda da onları temsil ediyor, doğru. Merkezi Yetiştiriciler Üreticiler Birliği var, o da denizdeki üretim balıklarını temsil ediyor ama dön gel bu tarafa, bunun ticari ayağı var, bunun ihracat ayağı var. Şimdi, İzmir Türkiye’nin en potansiyel, en üretken şehirlerinden biri çünkü İzmir’de her şey var; turizm var, balıkçılık var. Şimdi demin Mehmet Başkanım anlattı, şu limanların iyileştirilmesi sektörü daha çok iyi bir yerlere getiriyor. Yani şimdi bu memlekette İzmir şu anda 2’nci sırada üreten bir şehir ama işin doğasına baktığımız zaman 1’inci şehir. Neden? İstanbul’daki firmanın üretim yeri burada, Ildır Körfezi’nde. Demin gittiniz çiftliğin sahibi nereli? İstanbullu. Üretim yeri neresi? İzmir. İhracatı nereden yapıyor? İstanbul ama bunu hep İzmir yapıyor. Bunu ticari ayağı da var, bunun işletme fabrikaları da var ama bizler hep beraber hareket edebilmemiz için birlikte bir komisyon kurduk ve bu komisyonun da...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Yani hiç parti ayırmadan, siyasi ayırmadan kurumların, üniversitelerin hepsi var.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Uyum içinde çalışıyoruz Sayın Başkanım bu Komisyonda.

Ben bunu daha önce Meclise sundum dedim ki: Her bölgede ticaret odasına bağlı böyle bir komisyon kurulsa balıkçılık komisyonu siz de rahatlarsınız biz de rahatlarız.

İZMİR BALIKÇI İŞADAMLARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ŞAHİN ÇAKAN – İzniniz varsa devam edeyim.

Şimdi burada dosyamızda bize katkı sağlayan üniversitedeki hocalarımız da var yani bu hocalar gerçekten yirmi, yirmi beş senedir bu su ürünlerine emek vermiş ama -yanlış anlamayın, burada her siyasi partiden arkadaşlarımız var- şimdi üniversitedeki hocam kendi bilgi birikimini söylediği zaman illaki bir yeri incitecektir. Adam ne yapıyor o zaman? Geri çekiliyor, bunu açığa çıkaramıyor, söyleyemiyor. Biz dedik hocalarımıza sözcünüz olalım, biz sizi vitrine çıkaralım çünkü emek var, yirmi beş sene, otuz sene emek var.

Şimdi özür dilerim, bunu geçeyim kısa kısa, Mehmet Aksoy kızmamın bana.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Çok önemli bir iş, bu kadar anlatmanız normal yani.

İZMİR BALIKÇI İŞADAMLARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ŞAHİN ÇAKAN – Şimdi, burada yaptıklarımızı söylemeyeyim ama biz gerçekten Tarım Bakanlığına çok büyük katkı sağladığımıza inanıyoruz çünkü bizim sonuçta tarım il müdürlüğü, Su Ürünleri Genel Müdürlüğü bu kadar kurumun arkasına imzası olduğu bir şeye o da rahatlıkla imza atabiliyor. Bu bizim için çok önemli ve biz de çok önemsiyoruz. Şimdi, buraya bir not almıştım.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Bu su ürünleri kanunu değişti ya, ilk imza sahiplerinden biri benim; biri Fatma Hanım, biri benim. O zaman ben Kayseri vekiliydim, İstanbul tarafı da var da, doğma büyüme İstanbulluyum, şu an İstanbul Milletvekiliyim, şunu yaptık, sonra, elhamdülillah, neticede Müsilaj Komisyonu, bundan önceki Su Ürünleri Araştırma Komisyonu; ben hepsinde varım bunların. Su Ürünleri Kanunu’yla ilgili süreci, bizzat söylediklerinizin hepsini Meclis tarafından ittirenlerden biriyim yani. Barış Bey’de sağ olsun.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Çok teşekkür ederiz.

İZMİR BALIKÇI İŞADAMLARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ŞAHİN ÇAKAN – Şimdi, şunu söylüyorum: O zaman Su Ürünleri Kanunu’yla ilgili bizim Cumhuriyet Halk Partisi Bursa Milletvekilimiz Orhan Sarıbal beni aradığında ben bu kanunun doğru olduğunu ve bunun arkasında durmaları gerektiğini, diğer türlü bunun yasa dışı bir iş olduğunu, bunun önünde durmamız gerektiğini söyledim. Şimdi, ne oldu? Denizlerimizde de bir rahatlık oldu.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Orhan Bey çok muhalefet etti de Barış Bey çok destek oldu. Yani kanuna muhalefet etmedi, muhalefet olarak birçok şey yaptı...

İZMİR BALIKÇI İŞADAMLARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ŞAHİN ÇAKAN – Şimdi, izniniz varsa...

Şimdi, bizim denizlerdeki belli alanlar üretim için kiralanıyor. 100 dönüm, 50 dönüm orada üretmek için siz arkadaşlara kiralyorsunuz. Bu kiranın ev cinsini de alıyorsunuz. Adamın denizdeki karada lojistik alanı yok, izni yok; belki orada görmüşsünüzdür.

Şimdi, yanlış anlamayın; eski Tarım Bakanımız Bekir Bey’e şu kadar bir dosya aldılar böyle önüne getirdiler. Şu maddenin a bendine, c kanunun bilmem neyine göre anlatıyorlar işte Demir Ağabey ile avukat bey. “Ya, Bakanım, siz dediniz ki: ‘Kapasite artırın.’” dedim. “Nedir?” dedi Şahin Bey. “Ya, ihracata 2 milyar dolar hedef koydunuz; e, havuzda var 1 milyar dolarlık balık. Ne olacak, ne yapacağız?” dedik. “Kapasiteyi artırın.” dedi, gitti. Şimdi, yanlış anlamayın, ben kendi üslubumla, bu Karadenizliler denizi bilirler, avcılığı bilirler ama karayı da biz Doğulular biliriz. Bu emek, ortak emektir, ekmeği paylaştığımızdır. Otuz beş yıldır Mehmet Ağabeyle beraber ekmeği paylaştık.

Bir de Değerli Başkanım, bizim IPARD’ın İzmir’e gelmesini istiyoruz. Şu anda Manisa’da var...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – IPARD geliyor, IPARD 81 ilde geliyor artık.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Verim çok iyiymiş.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – TKDK geliyor, şimdi şubeleri açılıyor hepsinin, kuruldu; bunun müjdesini verelim: TKDK geliyor, 81 ilde şu anda kurulumu yapılıyor.

İZMİR BALIKÇI İŞADAMLARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ŞAHİN ÇAKAN – Bir madde daha var Sayın Başkanım. Şimdi, üretim yerlerinin çoğu, arazilerin çoğu TKDK Ama kırsal kalkınmada tapuyu istiyor ama hisseli tapuya vermiyor, adamın mülkü var üstünde; onun da bir gözden geçirilmesini sizden rica ediyoruz.

Ben hepinize tek tek teşekkür ediyorum beni dinlediğiniz için.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Hale gelmediklerine çok üzüldüler, “Keşke program sabah halde olsaymış.” dediler.

Bir de artık desteklemeleri alt kiracılar alacak yani tapu sahibi değil, tarlayı, bağı eken alacak desteklemesini de yani seni o çiftçilik tarafı ilgilendirmiyor ama...

İZMİR BALIKÇI İŞADAMLARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ŞAHİN ÇAKAN – O çiftçilik tarafı bizi ilgilendirmiyor, bizi üretim kısmı yani kurulan fabrikalarda ihracat yapan firmalar var. Bizde şu anda, mesela İzmir Balık Haline verilmiş bir yer var, 44 tane şirket var; diğer taraftan, İzmir Ticaret Odasında 350’ye yakın ihracat yapan firma var, Ege İhracatçılarda 150 tane firma var yani bunların bir ortak sorunudur çünkü bunlar sonuçta üretim yapıyor, ihracat da yapıyor, istihdam da sağlıyor; Cumhurbaşkanımız öyle diyor.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Fabrikanın olduğu yerin mi tapusuyla alakalı söylüyorsunuz?

İZMİR BALIKÇI İŞADAMLARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ŞAHİN ÇAKAN – Evet, hisseli tapuları diyorum. Böyle bir sorunumuz var.

Hepinize teşekkür ediyorum.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Sayın Başkana biz de teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Siz anlatırken bir yandan da ona...

İZMİR BALIKÇI İŞADAMLARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ŞAHİN ÇAKAN – Çünkü çok vakit alır diye sizin vaktinizi almak istemedim.

Şimdi, özür dilerim, şunu da belirtmek isterim: Orada bazı yaptıklarınız var. Neden koydum oraya? Aslında buraya buradaki sorunlar için geldiniz ama biz bunu bireysel emeklerle yaptığımız için onu da koyduk; bilginiz olsun. Sonra bize dersiniz ki: Ya, Komisyon buraya geldi dertlerinizi dinlemeye, çözümü zaten yapıyorsanız kendi başınıza yapın diye...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Şöyle: Çözümü önermeyi de yapmışsınız, elinize sağlık; burası örnek bir yer.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; İzmir Su Ürünleri Kooperatif Birlik Başkanımız, onun da bir... Gerçi dosyası var, dosyayı koydum.

İZMİR BÖLGESİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLER BİRLİĞİ BAŞKANI METİN KARAN – Evet, Sayın Başkanım, dosyamızı orada ayarladık, zaten şimdi ayın 18’inde biliyorsunuz Antalya’ya gideceğiz, oradaki İzmir bölgesindeki çoğu şeylerimizin yasaklanmasını istedik, çoğu yerlerin değişmesini istedik, onun için de Antalya’ya gideceğiz. Ama ben sizlere birer tane dosyamızı hazırladım, onları sizlere sunacağım. Fakat şöyle bir şeyim var: 4 tane kooperatifin çok sorunu var. Şemikler Kooperatifi bunu tam alamıyor; hemen hemen on yıldan beri böyle bir kooperatifim var, bir türlü bize vermiyorlar orayı. Vermeyen kim? Belediyemiz var. Şemikler Kooperatifinin olduğu bir yerimizde amatörlerimiz içeriye giriyor, bilmem ne yapıyor. Şöyle bir şey var: Kooperatif başkanları aramızda; söz sahibi değiller, değiller yani Sayın Başkanım.

İkinci yerim, Balçova. Şu anda Balçova’yla çok şey yapıyoruz, orayı da alamadık. Balıkçı barınağı olan yeri, daha doğrusu...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – İhale süreci devam mı ediyor, yoksa...

İZMİR BÖLGESİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLER BİRLİĞİ BAŞKANI METİN KARAN – İhale olmuyor, hiçbir şey olmuyor Sayın Vekilim.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Kimin olduğu belli olmadan ihale olmuyor.

İZMİR BÖLGESİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLER BİRLİĞİ BAŞKANI METİN KARAN – Gelelim Eski Foça’ya, demin de olduğumuz yer. Orası da aynı şekilde, orayı da alamıyoruz. Oraya da kimin geldiği, kimin girdiği, kimin bağladığı da hiç belli değil.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Bu sefer de kiralamadığımız için kendiniz, kooperatif de işletemiyor, bakımsız, pis bir yer hâline geliyor.

İZMİR BÖLGESİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLER BİRLİĞİ BAŞKANI METİN KARAN – Tabii, bakımsız olduğu için de tabii, üyeden aidat da alamıyor, parası ödenmiyor, bir şeyler ödenmiyor, parası ödenmiyor, birtakım şeyler var yani.

Oradan Alaçatı’ya geçiyorum, aynı şekilde orası da sorunuz. Oranın da çok büyük sorunu var. Tabii, yıllardan beri aynı şekildeyiz, orayı da tam alamıyoruz. Lütfen, bunlara bir çare bulun.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Onların kiralamaları...

İZMİR BÖLGESİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLER BİRLİĞİ BAŞKANI METİN KARAN – Evet, aynen. Yani bunları istiyoruz. Zaten işlerimizi sizlere verdim, tam sundum, burada bir iş yapacağız.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; küçük balıkçı, büyük balıkçı demeden burada bir hafta çalıştık, Metin Başkanım da bunları hazırladı. Bizler Ege Bölgesi’nin kuzeyinden güneyine kadar bunları hazırladık. Şimdi, sayın vekillerim, Sayın Başkanım; bizim yaşlı balıkçımızı konuşturalım, en yaşlı balıkçımızı konuşturalım.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – En tecrübelimiz, en kıdemlimiz konuşsun.

BALIKÇI COŞKUN KURT – Yıllardır ufak balıkçılıktan gırgır balıkçılığa kendi emeğimizle... Yuvanın dibinden balığı tutarız, bu tuttuğumuz sardalya çok proteinli bir balık. Doktorlar der ki: Daha doğmamış, anasının karnındaki bebeğin bile ihtiyacı var bu proteinin. Biz bunu taze olarak balık hâline getirmek için makinelerimize daha çok gaz verip, daha çok mazot yakıp en yakın bir limana gidip ama gittiğimiz yerde balık boşaltmak için -işte diyelim ki- oranın bir kooperatif başkanı gırgırlar buraya gelmesin diye ufak bir kayığı yanaştırırlar oraya, biz en azından bir saat, bir buçuk saat o ufacak tekneyle yaşamamıza engel oluyor yani bu sorunuz çok.

Bir de işte, liman sorunları. Yani Türkiye’de yarım saatlik yolda bir limana gideceğiz, yaktığımız akaryakıt o da Türkiye’nin ilçesine dayanan bir şeydir. Biz yarım saat gideceğimiz yere bir buçuk saatte gidiyoruz, herhangi bir limana rahat gidelim, yaşalım diye. Kuşadası’na gidiyoruz, gerçekten üçüncü sınıf muamelesi yapıyorlar bize. Bugün Türkiye’de fabrikalar kapanıyor. Bizim her tekne fabrika sayılır 25 kişilik; arabacısı, kasacısı, yazıhanecisi, mazotçusu herkes para kazanıyor bizim sırtımızdan. Ama gel gör ki böyle çok eziyetlerle karşılaşılıyor, sadece bu balığı boşaltmak için.

Ben, gelirken makinalarıma tam gaz veriyorum, tabii ki ağır ağır gitsem daha az motorin, mazot yakacağım; balığımı taze olarak hale yetiştireyim diye. Ama gel ki işte, ne dedim, bir buçuk saatlik yola gideceğiz, yarım saatlik yolda boşaltacağız hem akaryakıttan kazacağınız yani böyle sıkıntılarımız çok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Balık boşaltma noktaları artırılmalı ve uygun hâle getirilsin.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Lojistik olarak daha uygun...

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Bir yaşlı balıkçımız daha, o da bu limanı kullanıyor, zaten başka bir yere gitmiyor.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Kıdemli de ya.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Yaşlandılar, onlar yaşlandı sayın vekilim.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILIĞI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ SÜLEYMAN CANBAZ – Ben “Ege Bölgesi, Denizleri Koruyalım, Balıkları Yaşatalım.” adı altında bir dosya hazırladım. Sadece bir sunum istiyorum. Karaya çıkış noktalarını Mehmet Bey okursa şu sunumu rica ediyorum. Gerçi, gündemden geçti ama sadece o maddenin okunmasını istiyorum, çok önemli. İzin verirsiniz bir beş dakikanızı almaz:

“Karaya çıkış noktalarında yaşanan sıkıntılar ve çözüm yolları: Sorun, öncelikle karaya çıkış noktalarının tarihsel gelişimi ve neden ihtiyaç olduğu gözlemlenildi. Aşırı şekilde çoğalan balıkçı filolarımız hâlen balıkçılık tabiriyle kürek döneminden kalmış 1380 sayılı Yasa’yla kontrol edilmek istenmektedir. Oysa ülkemizin 4.507 sahil şeridi 15-20 adet sahil güvenlik botuyla kontrol ve denetim altına almak mümkün değildir. Tabii ki, kontrolü zor olan bu sistem karaya çıkış noktalarının yeniden düzenli hâle getirilmesini zorunlu hâle getirmektedir. Bu nedenle, yeni bir sistem ve uygulaması kaçınılmazdır. Bunun kesin kontrolü ancak karaya çıkış noktalarının tam teşekküllü hâle getirilmesiyle mümkündür.

Çözüm önerileri: Öncelikle ülkemiz genelinde mevcut olağan çıkış noktaları net olarak belirlendikten sonra ihtiyaca binaen artırılmalıdır. Bu artırımların sonunda ise tüm karaya çıkış noktalarında Bakanlık tarafından oluşturulacak ve balıkçıların da yer alacağı komisyonda balıkçılık kontrolünün sağlanmasını sağlayacak ekipmanların yer aldığı binalar oluşturulmalıdır. Tabii ki, bu binalarda ekipmanların yeterli şekilde kullanılmasına sahip su ürünleri mühendisleri mutlak surette yer almalıdır. Bu personel aynı zamanda sisteme dâhil edilmesi gereken kontrol botlarıyla yirmi dört saat dönüşümlü hizmet verecektir. Bu personele tutanak tutmak ve cezai işlem yapma yetkisi de verilmelidir. Bu uygulama neyi getirecektir?

Bir: Her tekneye konulacak olan takip cihazı sayesinde denizlerimizde hâlen kontrol edilemeyen balıkçılarımız kontrol edilir hâle gelecektir.

İki: Teknelerimizde oluşturulacak karekod uygulaması sonucunda her türlü kaçak avcılık önlenecektir, ülkemiz denizlerinde yer alan tüm balık türlerinin ne zaman ve ne kadar avlandığının da tespiti doğru olarak yapılacaktır.

Üç: Bu uygulama sonrasında ülkemizin AB nezdinde de balık kotası gerçek rakamlara ulaşacaktır.

Dört: Kontrol noktalarının olduğu yerlere ehil personele de sahip tam yetkili kontrol botları konuşlandırılmalıdır. Kontrol botları devreye girdiğinde sahil güvenlik botlarıyla yapılacak görev takvimi sonrasında sistem kendiliğinden oluşacağı gibi, bu sayede sahil güvenlik botlarımızın da yükü hafifleyecektir. Ayrıca tabii ki, balıkçı filolarımızın da bu şekilde ehil personele sahipleri tarafından kontrol botları tarafından denetlenme imkânına ulaşılacaktır.

Beş: Bunların sonucunda tüm balıkçı teknelerimizin bağlı bulunduğu karaya çıkış noktalarına zorunlu olarak a) teknenin isimlerini b) plakalarını, c) av araçlarının özelliklerini doğru bir şekilde yazdırmalıdır. Böylelikle, hangi avcılık türüyle hangi balıkların avlandığının tespiti de mümkün olacaktır.

Altı: Kontrol noktası olmayan yerlerde limanı kiralayan kooperatifler sorumlu olacaktır.”

Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Elinize sağlık.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Teşekkür ediyoruz.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; İstanbul Merkez Birliği, Ankara'daki Merkez Birliği Başkanımız sizi burada bir programa istiyor.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Önümüzdeki hafta Karadeniz'deyiz inşallah.

Şöyle Başkanım: Biz Karadeniz'deki programımızı yaptık, Kastamonu'dan Trabzon'a kadar sahada bir çalışma gerçekleştireceğiz. İklim şartlarını da dikkate alarak ondan sonraki hafta belki sularda bir şey yapabiliriz yani çünkü kar vesaire hava soğuk. Ondan sonra İstanbul'u yapacağız yani iki üç hafta sonra, vaziyete göre, işte bir ay içerisinde bir mani olmazsa inşallah İstanbul'a geleceğiz. Yani zaten İstanbul'a geldik mi Poyraz'a da daveti aldık, oraya da inşallah geleceğiz. Ondan sonra da en son Akdeniz'de yani biraz daha ocak, şubata geleceği için iklim, en son Akdeniz'i bıraktık dolayısıyla Akdeniz'le bitireceğiz; Mersin ve Adana planlıyoruz ama değişebilir, başka yerlerde gelebilir. Dolayısıyla inşallah bizim üç artı, bir dört ay süremiz var biliyorsunuz, o yüzden mümkün olduğu kadar hızlı sahaya indik.

Gene Fuat Bey'e teşekkür ediyoruz önceki Komisyondaki çalışmaları sayesinde biz, Mecliste yapmamız gereken o dinleme faaliyetinin büyük bir çoğunluğu zaten yapılmış olduğu için hızlıca gelebildik. Bismillah, buradan başladık, İzmir'den başladık. Yani dün dekanlarımızla bir aradaydık, bütün su ürünleri fakültelerinin dekanlarıyla, Ege Üniversitesi Rektörü oranın aynı zamanda Dekanlar Komitesi Başkanı rektör olarak ve komite başkanı olarak orada o programı yaptık. Bütün dekanlarımızla da işin akademik tarafını konuştuk, onun da bilgisini böylece paylaşmış olalım sizle. Konuştuğumuz bütün bu hususlar tutanaklarda; tutanakların hepsini tekrar gözden geçirip bunların hepsini zaten bize de yazılı olarak verdiniz; bunları değerlendirip raporumuzda diğer taraftan gelen taleplerle de birleştirerek inşallah uygun şekilde raporumuzda yer alacaktır.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Çok teşekkürler Sayın Başkanım, Sayın Vekilim; İstanbul'dan deniz sevdasından Murat Kul zaten her zaman Ankara'da bizle beraber.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; daha önce sunum yapmıştım, ben zaten şöyle: Topu orada zaten size atmıştım, kendimi de geri çekmiştim sahaya çıkacaktınız, sağ olun sahaya da çıktınız. Sahadaki balıkçıya dokunmak tabii çok önemli, birçok arkadaşımıza da ben bunu ifade ediyorum, dile getiriyorum, gelecek nesillere de söylüyorum. Ama balık sezonunda olduğumuz için tabii ki Sayın Başkanım, daha önceden hani bir bilgi verirsiniz biz deniz ticaret odasında, odada zaten bu toplantıya talibiz orada yerimiz var. Trabzon ve Samsun bölgesi de özellikle bu konuda sizleri bekliyor. Tabii ki, ben bazen kusura bakmayın hani yol göstericide oluyorum hani şeyin sektörün içinde olduğum için. Tabii biz DEMBİR olarak SÜRKOOP'un bir toplantısı var 18- 22-23 Aralık Antalya'da diye biliyorum, gönül ister ki oraya da 3-4 sayın vekilimizin zamanı varsa bir gözlemci olmasında çok yararlı olacaktır diye düşünüyorum. Çünkü orada da farklı konular dile gelecektir. Sayın Bakanın herhâlde büyük bir ihtimalle yüzde 60 katılma durumu var. Çünkü farklı konular, farklı şeyler getirilecektir, orada da farklı şeyler duyacaksınız. Çünkü ileride Trabzon'da Samsun'da farklı konularla karşılaşacaksınız.

Yani balıkçı olarak herkes memnun. Ben orada tek başıma bir şeyler anlatsaydım, belki bugün burada dediklerimizi duymayacaktınız. Ben tekrar sahaya çıktığımız için teşekkür ediyorum. Diğer bölgelerde bekliyor. Ama dediğim gibi balık sezonu yine arkadaşların da bir bilgisi olursa gelmeden önce Kastamonu bölgesinde Giresun ve Trabzon bölgesinde büyük bir fırtına yaşadık. Görüyoruz ki gerçekten bu balıkçı barınakları yetersiz. Yani birçok gemi battı, balık teknesi de battı, bunlara da maruz kaldık. İnşallah bunların da önüne geçeriz ve yardımcı oluruz.

Çok teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Kastamonu Vekilimiz Fatma Hanım, bizi Kastamonu’ya götürmeden...

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Ben, sayın vekilim, şimdi Komisyonadaki bütün vekillerimizin hepsini Twitter’den ekledim, tek tek bakıyorum, balıkçılık bugün nerede, ne yapıyor; hepsi kontrolüm altında, arkadaşlara ifade ediyorum.

Çok teşekkür ederim tekrar.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; Rize’ye gittiğiniz zaman Gündoğdu Bozukkale Limanı’nı da bir görün, o liman, koca liman dağıldı, benim evim hemen orada. Ben de geleceğim sizinle ama Rize’ye. Midyeciler evet, midyeciler şeyler...

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Midyeci değil!

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Tamam dalgıçlar.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Şimdi, Bireysel Su Ürünleri Dalgıçları Dernek Başkanayım, yaklaşık 4 bin dalgıcın dolayısıyla da 150 ile 100 milyon dolar arasında bir avcılığın Türkiye ekonomisine katkı sağlaması için canımızla başımızla uğraşan insanlarız biz. Bu neden 200-250 milyon dolar olmasın? Bunun çalışması yani geliştirilmesi konusunda ve çekmiş olduğumuz sıkıntılar konusunda ufak bir sunum yapmak isterim.

Bugün sektörde 4 bin dalgıç dolayısıyla da 12-13 bin insanın ekmek yediği bir kapı ama kapandı, kapandı yani. Nasıl oldu biz anlamadık yani niye kapandı, nasıl böyle bir zorluğa düştük, bir türlü çözemedik biz bu işi. Ankara’da çok insanla görüştük, 27’nci Dönemde de aynı zamanda Komisyona davet edildik, orada da sıkıntılarımızı anlatmıştık. Şöyle diyelim: Biz 4 kotalı bir sistemle çalışıyoruz. Dünyada hiç kimse böyle bir kota uygulamıyor, sadece Türkiye’de ve bireysel su ürünleri dalgıçlarında var; ülke kotası, tekne kotası, dalgıç kotası, fabrika kotası. Nasıl oluyor da gene de biz bu işi başaramadık hâlâ anlamış değilim yani anlayan da varsa birisi bize anlatsın.

Şimdi, bu dalgıçların en büyük sıkıntıları... Bakanlığımız bize diyor ki: “Şu limandan ürünü çıkaracaksın, biz kayıt altına alacağız.” Çok güzel bir şey, biz de destekledik zaten, biz, bunu dile getirmiştik ama barınma? Nerede barınacağız? Tamam, güzel dedin de bu dalgıçlar, bu insanlar, bu tekneler nerede barınsın? “Ben bilmem.” diyor yani böyle bir şey olur mu, biz şaşıryoruz buna. Fırtına, kıyamet kopuyor, geçen sene ve ondan önceki sene Akbük Liman’ında batan teknelerimizin... Biz küçük ölçekli balıkçıyız ya, tekne battı, tamam, biz aç kaldık, çocuk çocuk sefil, perişan yani en çok desteklenmesi gereken küçük ölçekli balıkçıyı bir kenara koydular.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Barınaklara gidemiyor musunuz?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Yok, yasak giremezsin. Kooperatife verersen 10 bin lira girersen Sayın Vekilim, o da bizde yok ya. Biz zaten günlük, akşama kadar suyun altında kazancımız 2 bin lira.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Peki, senin önerin ne burada, ücretsiz girilmesi mi?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Ya ücretsiz değil. Şimdi, Bakanlık “Ürünün çıkış noktası aynı zamanda barınma noktası” dese sorunumuz çözülecek, Bakanlık demiyor.

NAZIM ELMAS (Giresun) – O zaman ücret ödemeyecek misiniz?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Ya ödeyelim ödeyelim, sıkıntı değil, ödeyelim ama ödeyeceğimiz o zaman -atıyorum- 300 lira, 500 lirayken bize bunu Bakanlık söylemediği için kooperatiflerin talepleri inanılmaz bir şey. Yani biz, deniz patlicanı avcıları -insanların gözünde şöyle bir algı oluşturmuşlar, bilmiyorum- hırsız, katledici, yok edici; ya böyle bir şey değil ya, biz günde iki saat dalış yapabiliyoruz ya günde iki saat, bakın koskoca bir günde iki saat. İki saat zaman içerisinde bu insan işini gücünü bırakıp da elinde zıpkınla balık avlar mı, avlamaz. Çünkü o zaman para kazanamaz, bir balık vursan ne olur, vurmasan ne olur zaten teknelerimizde zıpkın bulundurmamız dahi yasak sadece dalma yöntemiyle avcılık. Mesela, Sahil Güvenliklerimiz biraz insaflı davranırlar ya küçük bir ölçek; tüpün faturası olmadı diye adam avcılıktan men olur mu ya. Yani bir faturayı unuttuk, günü geçti, vay hemen yaz Liman Başkanlığına, avcılıktan men etti, bu kadar kolay. Sonra ara “Barış Vekilim, kurtar bizi.” “Ahmet Vekilim, bizi kurtar.” “Sayın Liman Başkanı, aman gözünü seveyim baba, çocuk çocuk evde aç.” desek de bir şey ifade etmiyor.

Açılan bölgelerde, bu sene dört yıldan beri yaptığımız avcılıkta felaketler üstüne felaket yaşıyoruz. Açmış oldukları bölgelerin yüzde 99’u ya sit alanı ya Akdeniz koruması içerisinde. Ya, bu, olmaması gereken bir şey. Bu bölgeyi açmışsan bir kontrolünü yapman lazım yani veyahut da onu, biz, şöyle diyelim: Akdeniz Bölgesi’nde avcılığı, deniz kestanesi, yabancı deniz kestanesini yok etmek için Bakanlığımızla canla başla mücadele ettik. Yani “istilacı tür” dedik, bunu yok etmek için canla başla mücadele ettik ve neticesinde yok ettik mi? Başardık. Niye? Çünkü Bakanlık bize destek verdi. Bakanlık bize destek verince biz de işimizi yapmaya çalışıyoruz ha ekonomiye de kazandırıldı, çok da güzel paralarla kazandırıldı ekonomiye, hem biz para kazandık hem devletimizin bir istilacı türünü yok etmiş olduk. Yarın, öbür gün aslan balığı, balon balığı öyle. “Ya, bize izin verin.” diyoruz “Yok.” diyor; biz bunları çözemedik.

Sayın Başkan, yani benim sıkıntım sadece bunu anlatmakla böyle küçük bir sunumla olacak bir şey değil; saatler, günler çünkü biz küçük ölçekli balıkçılar... Şimdi, siz Karadeniz’e gideceksiniz değil mi? Karadeniz’deki dalgıçlarımızın sıkıntıları buradaki dalgıçlarımızdan daha çok mesela, şöyle diyelim: Şile’den tutun, Hopa’ya kadar olan dalgıçlarımızın sıkıntılarını anlatmaya kalksam saatler, günler, aylar yetmez.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Onlar orada, Karadeniz’de anlatsınlar, biz bağlayalım.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Tamam Sayın Başkan, öyle yapacağız, biz bağlayalım; küçük ölçekli balıkçı olarak taca atalım, sorun değil, biz alıştık.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Yola gidecekler.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Biz hiçbir şeyi taca atmaya gelmedik buraya ya...

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Hayır, o anlamda demiyorum yani sorunları hâliyle bir taneyle, 2 taneyle...

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Böyle bir şey yok, öyle bir laf yok.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Tamam bağla arkadaşım, bağla.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Sizin için demiyorum Sayın Vekilim yani.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – 27’nci Dönemde anlatmışsınız çok güzel, burada da şimdi anlatıyorsunuz, biz bunları kayıt altına alıyoruz, bizim derdimiz kimseyi...

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – 27’nci Dönemdeki sunumumuz da beş dakikayla kısıtlanmıştı.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Tabii ki... Arkadaşım, vakit çok geçti...Arkadaşım...

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Yazılı olarak verebilirsen daha memnun oluruz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Senin söylediklerinin hepsini yazdık.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Tamam, yani hepinize geldiğiniz için çok çok teşekkür ediyorum, ayağımıza sağlık. İnşallah, çok güzel şeyler çıkar, bu kadar.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Sayın Başkanım, Sayın vekillerim; biz hem Barış Karadeniz Vekilimize teşekkür ettik. Bizler tabii çok...

Otur şu koltuğa kalkma şimdi otur...

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Bir arkadaşım var, hemen geliyor.

Teşekkür ediyorum.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Gel, gel...

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – “Allah Allah” olur mu Sayın Başkan. Bizim sıkıntılarımız...

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Ama gel, anlatın ya, ben Ege Bölgesi’ni temsil ediyorum.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Olur mu öyle şey ya, beş dakika konuşma mı olur? Beş dakika, üç dakika...

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Nasıl beş dakika konuşuyorsun, burada Meclis kayıtlarına işlendi. Allah Allah!

Sayın Başkanım, Sayın vekillerim; Barış Vekilime bir söz hakkı verebilir miyiz sizlerden izin alarak.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sevgili milletvekilleri, Başkanlarımız; dışarı takılmayın ya Kemal Başkan böyle ara ara...

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILARI DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Kemal Başkan benden çok anlattı derdini, öncekileri anlattı, şimdikini anlatıyor, gelecekleri de anlatacak.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şimdi, Mehmet Başkanım, Şekip Başkanım burada, Metin Başkanım, Sayın Başkanım, Murat Başkanım, hepsi burada. Yani şunu söyleyeyim: Bu Komisyon tamamen özverili, siyaset yapmadan, siyaseti işin içine karıştırmadan Türkiye’de nasıl başarılı oluruz; denizlerimizi, balıkçılarımızı nasıl koruruz; nasıl kurtarız, bizim telaşımız bu. Hiçbirimizin birbirinden farkı yok, hepimiz canı yürekten, gönülden bu işe, Türkiye’ye belki yüz yıllık bir imza vurmak için, yola çıktık. Ben Süleyman Ağabeyi az önce gördüm, bundan iki sene önce gördüğümdeki heyecanının daha fazlası yeni oluşmuş, Süleyman Ağabey tebrik ederim seni.

EGE BÖLGESİ GIRGIR BALIKÇILIĞI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ SÜLEYMAN CANBAZ – Sonuna doğru yaklaşıyoruz da onun için heyecanlıyım.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ben de sona yaklaşacağına inanıyorum.

Şimdi, Kemal Başkanımın, Dalgıçlar Başkanımızın heyecanını anlıyorum, ben de üniversiteyi bitirdim, iş bulamadım, ilk mesleğim bir buçuk yıl dalgıçlık yaptım, salyangoz avladım. Yani bizde bir heyecan vardır bu balıkçılarda hem bir de Karadenizliyse hele de Trabzonluyorsa bizim, birbirimizle konuşma tekniğimiz bağırarak konuştuğumuz için kavga ediyor zannediyorlar ama bizim ses tonumuz budur, güzel şeyler olacak.

Biz sadece balıkçılarımızdan şunu istiyoruz: Kafamızın arkasında, kendimizin bugününü koruyacak değil, yarını kurtaracak planları bize doğruca anlatırsanız; biz bundan alacağımız her şeyi alırız, Meclisin gündemine de tavsiye kararı mı olur, artık rapor mu olur, gideriz, en yetkili makama kadar biz bununla uğraşmaya, mücadele etmeye gönül verdik sevgili Başkanım, bunu da biliyorsunuz.

Yani şu anda, şunu söyleyeyim: bizi Komisyon üyeleri olarak değil, bu camianın bir ailesi olarak buradayız. Bizi sadece Komisyon üyeleri, milletvekilleri olarak görmeyin, bu ailenin birer parçaları olarak görün ki sorunları alıp paydaşlar olarak bunları çözüm noktasına ulaştırma noktasında ve aile noktasında bireyleriz. Ben özlemişim burayı onu da söyleyeyim.

Hepinize çok teşekkür ederim, iyi ki varsınız, sağ olun.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Hepinize verdiğiniz önemli bilgiler için teşekkür ediyoruz. Siz başta teşekkür ettiniz ya, teşekkür etmek çok güzel bir şey, önemli bir şey. Onun için bunu özellikle zikretmek istiyorum. Bu şunu gösteriyor: Emeklerinin karşılığını buradaki herkes, emeği geçen herkese... Yani teşekkür olarak görüldüğünü bilmek güzel bir şey, biz siyaseten genelde bu işi teşekkür bile almadan yaparız, teşekkür konusunda çok cimri, siz burada çok cömert davrandınız, her birinize öncelikle bunun için teşekkür ediyorum.

Başkanım, hepinizin adına teşekkürü bize etti ve gene burada bulunduğunuz için, Birlikten, İstanbul'dan, diğer derneklerden gelen herkese burada bulunduğu için teşekkür ediyoruz.

Çorbaları içelim, kısaca da limanı bize bir gösterin.

Ondan sonra da biz müsaade isteriz inşallah.

Teşekkür ediyoruz tekrar.

Böylece kayıt kısmını kapatıyoruz, teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 17.46

